

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 30883

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

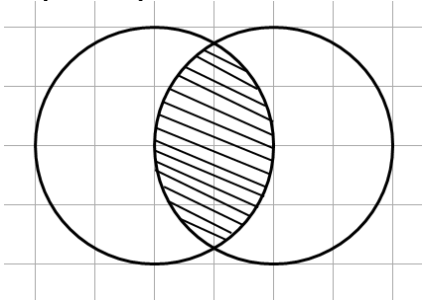

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

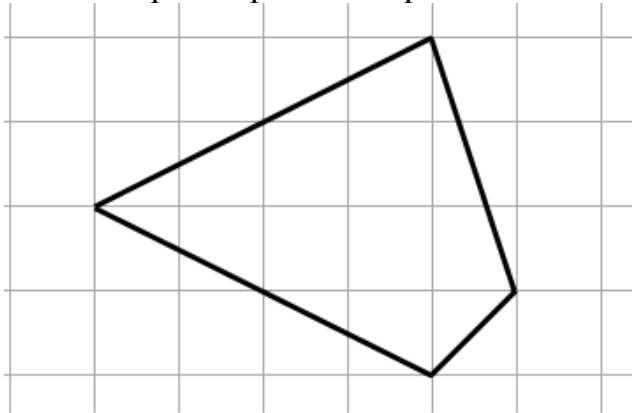
МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болатын қағазда бірінің центрі екіншісінің шекарасында жататындай екі дөңгелек бейнелеген. Боялған фигураның периметрін табыңыз.

- A) $\frac{8}{3}\pi$
- B) $\frac{16}{3}\pi$
- C) $1\frac{1}{4}\pi$
- D) $\frac{4}{3}\pi$
- E) $\frac{7}{3}\pi$

2. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

- A) 11 см^2
- B) 10 см^2
- C) 9 см^2
- D) 8 см^2
- E) 6 см^2

3. 11 сыныптар арасында мектепшілік кешке киетін бірыңғай форманы анықтау үшін сауалнама жүргізіп төмендегідей мәлімет алды:

Киім түрі	Ұлдар	қыздар
классикалық	20	40
дәстүрлі	5	15
жеңіл	5	5
күнделікті	30	10

Осы мәліметті пайдаланып барлық қыздардың шамамен қанша пайызы

дәстүрлі киімді таңдағанын анықтаңыз?

- A) 20%
- B) 15%
- C) 17%
- D) 13%
- E) 11%

4. Егер $x > -3$ болса, онда кестедегі мәндерді салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
$2x-4$	$5x+7$

- A) $A > B$
- B) $A = B$
- C) $A^2 = B$
- D) салыстыру мүмкін емес
- E) $A < B$

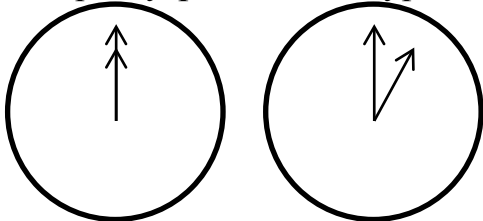
5. сұрақ белгісінің орнына сәйкес сан:

18 (64) 10

17 (?) 8

- A) 25
- B) 81
- C) 36
- D) 64
- E) 50

6. Астанада тұратын Нұрлан Нью-Йорктегі досымен интернет арқылы хабарласу үшін келесі суретті пайдаланды.

Нью Йорк
01:00

Астана
12:00

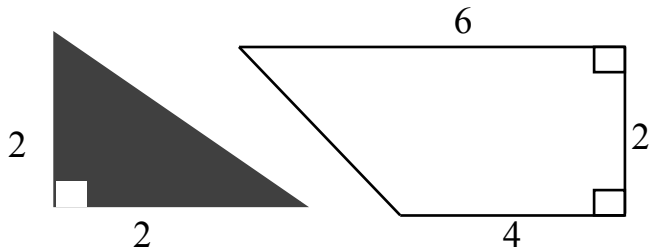
Егер Нұрлан таңертеңгі 9:00-де досына хабарласса, Нью-Йоркте сағат неше?

- A) 22:00
- B) кешкі сағат 7:00
- C) 21:00
- D) кешкі сағат 8:00
- E) 19:00

7. 750 литр суды 600 мл-к неше ыдысқа құюға болады?

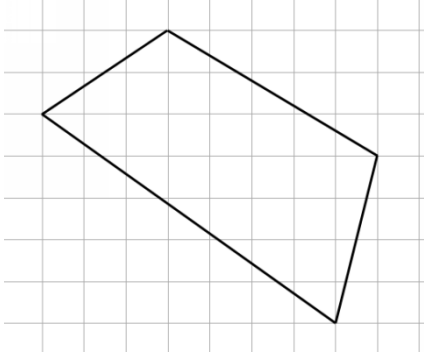
- A) 1600
- B) 1750
- C) 5650
- D) 1250
- E) 1500

8. Берілген трапециядан төмендегідей қанша боялған үшбұрыш алуға болады

- A) 2
- B) 4
- C) 7
- D) 5
- E) 3

9. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

- A) 28 см^2
- B) 26 см^2
- C) 25 см^2
- D) 24 см^2
- E) 23 см^2

10. Оятқыш (будильник) сағатына 3 минут арта қалып отырады. Қазір ол 11:41 –ді көрсетсе, қанша уақыттан кейін 12-ні көрсетеді?

- A) 19 мин 50 секунд
- B) 1957 секунд
- C) 1197 секунд
- D) 15 минут 41 секунд
- E) 1154 секунд

11. Бобтың жылдық жалақысы $48000\text{\$}$ және оның кезекті демалысы 2 аптаны құрайды. Егер ол аптасына 5 күн, күніне 8 сағат жұмыс істейтін болса, онда Боб сағатына қанша доллар табады?

- A) 28\\$\
- B) 20\\$\
- C) 24\\$\
- D) 16\\$\
- E) 30\\$\

12. 10 м^2 –қа 1 литр бояу жұмсалатынын ескеріп, төмендегі бағандар мәнін салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
Өлшемдері 12 м және 8 м болатын спорт залдың еденіне жұмсалатын бояу массасы	Өлшемдері 14 м және 7 м болатын акт залының еденіне жұмсалатын бояу массасы

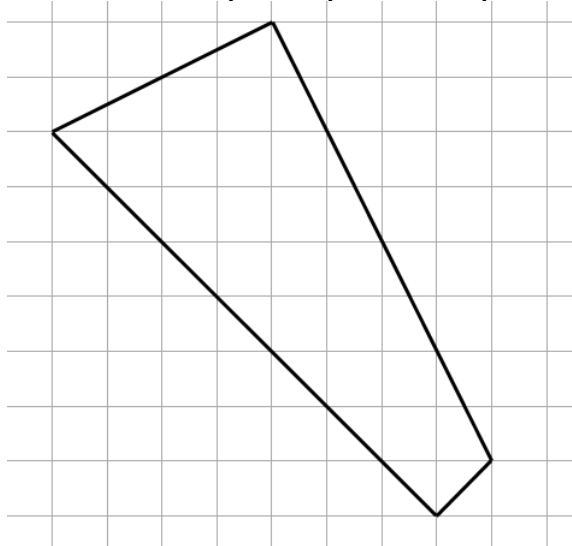
- A) $A < B$
- B) $A > B$
- C) $A < B - 5$
- D) $A + 8 < B$
- E) $A = B$

13. Төмендегі мәліметтерді пайдалана отырып, кесте бойынша пайыздық үлесі 17%–45% аралығында жатқан қай киім түрі екенін анықтаңыз.

Киім түрі	Ұлдар	қыздар
классикалық	20	40
дәстүрлі	5	15
жеңіл	5	5
күнделікті	30	10

- A) дәстүрлі
- B) жеңіл
- C) күнделікті
- D) классикалық
- E) анықтау мүмкін емес

14. Торкөз өлшемі 1 см × 1 см болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

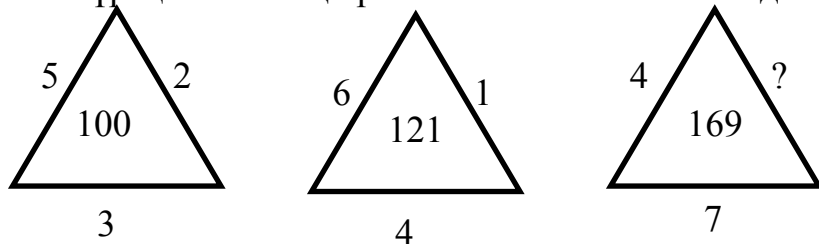
- A) 27 см²
- B) 26 см²
- C) 28 см²
- D) 29 см²
- E) 30 см²

15. Әмірге 90 дана кафель және 160 дана мозаика сатып алу керек. Оған қай дүкеннен тапсырыс жасаған тиімді? (кестеде 1 дана товардың бағалары көрсетілген).

	1	2	3	4	5
кафель	57 тг	60 тг	53 тг	56 тг	55 тг
мозаика	64 тг	61 тг	61 тг	70 тг	64 тг
жеткізу	1300 тг	тегін	1000 тг	тегін	тегін

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

16. Сұрақ белгісінің орнына сәйкес келетін санды анықтаңыз.

- A) 3
- B) 4
- C) 2
- D) 0
- E) 1

17. Қаптаушы кір жуу ұнтағын өлшемі 20x24x6 (см) болатын параллелепипед тәріздес қораптарға орады. Компания қораптардың қырларын 10% -ға ұзартуға шешім қабылдайды. Кір жуу ұнтағы қаншаға ұлғаяды?

- A) 661 см³
- B) 698, 28 см³
- C) 1000 см³
- D) 950,12 см³
- E) 953,28см³

18. Болаттың қалпағының саны Мәриямдікінен 5-ке кем, ал Айжанда Болатқа қарағанда 3 есе артық қалпағы бар. Егер Мәриямда n қалпақ болса, Айжанда неше қалпақ бар екенін анықтаңыз.

- A) $5-3n$
- B) $3n$
- C) $3n-15$
- D) $3n-5$
- E) $n-5$

19. Сыныптағы оқушылардың $\frac{3}{5}$ -і қыздар. Егер сыныпқа жаңадан 5 ұл және

5 қыз келсе, мына тұжырымдардың қайсысы дұрыс?

- A) сыныпта ұлдарға қарағанда қыздар көп;
- B) қыздар мен ұлдардың саны бірдей;
- C) сыныпта қыздарға қарағанда ұлдар көп;
- D) оқушылардың саны белгісіз болғандықтан анықтау мүмкін емес;
- E) сыныпта 6 ұл бар.

20. Суретте таразының тілшесі неше граммды көрсеткен?

- A) 153 г
- B) 165 г
- C) 155 г
- D) 170 г
- E) 180 г

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұстаз бен шәкірт

Бұлбұлдың ерекше әншілік қабілетін таныған ұстазы:

– Бұлбұл, ержеткен соң кім боласың?-деп сұрады. Шәкірт ойланбастан:

- Әнші болам, – деді езуіне тәтті күлкі үйіріліп.

– О-о! Әнші болу үлкен арман, әрі үлкен өнер. Әнші болу үшін ұстаздың қатаң талабына шыдасаң, сені үлкен жол адастырмай арманыңа жеткізеді,- деді ұстазы.

– Ол қандай талап? Мен бәріне де төземін, – деген Бұлбұлдың даусынан сенімділікті аңғару қиын емес.

– Асықпа, оны әлі-ақ сезінесің деп, ұстазы шәкіртін ойландырып тастады.

Әнші болудан басқа ойы жоқ балауса Бұлбұл ұстаз сөзінен ешнәрсе түсіне алмады.

Ертесіне ата-аналар жиналысы болды. Оған оқушылар да қатысты. Барлық ата-анамен жеке сөйлескен ұстаз кезегі келгенде Бұлбұлдың анасына:

– Балаңыз туралы айтыңызшы. Бала жас шыбық секілді. Қисық өскен бұтағын кесіп, түзеп отыру керек. Бүгін оның мінезі мен іс-әрекетіндегі кемшілікті жасырамын деп, ертең үлкен қателікке ұрынып жүрмейік, – деді.

Ұстаздың көкейіндегісін түсінген ана:

– Көп ұйықтайды, арманышыл. Үлкен мақсатына тек қиялмен жетем дей ме деп қорқамын. Еңбектенуі де аз. Бала ширақ болу керек емес пе?! Ата-анаға қазір қолғабыс тигізбегенде, қашан тигізбек? Әйтпесе...

Анасының сөзін естіп отырған Бұлбұл қып-қызыл боп кетті. Жиналыс соңында Бұлбұл мен ұстаз оңаша қалды. Ұстаз тағы да жұмбақтап:

- Әнші болу үшін ұстаздың қатаң талабына шыдау керек демеп пе едім. Қалай, шыдайтын түрің бар ма? – деді.

Әлі де болса сөздің мәнісін толық түсінбеген шәкірт:

– Мұғалім, енді ерте тұратын боламын, – деді балалық мінез танытып.

– Тек ерте тұру ғана емес, ата-ана алдындағы балалық парызды ақтау бар. Тәртіпке өз-өзіңді көндіруің керек, – деді.

Бұлбұл үнсіз басын изеді. Шынында да ол осы оқиғадан соң, ата-анасын

таң қалдырды. Ерте тұрып, барлық шаруаға үлгерді. Сабақты да жақсы оқыды. Сахнада ән де салды.

1. Ұстазы неліктен Бұлбұлдың әнші болу арманына сенімсіздік танытты?
 - A) Бұлбұлдың дауысы жоқ болды
 - B) Бұлбұлдың бойында еріншектік, жалқаулық болды
 - C) Бұлбұлды көре алмады
 - D) Бұлбұлға биші бол деді
 - E) Бұлбұлдың анасы қарсы болды
2. Мәтіннің негізгі түйінді ой
 - A) Бұлбұлдың сабағы
 - B) ата-аналар жиналысы
 - C) Ұстаз талабы
 - D) Бұлбұлдың ерте тұруы
 - E) Ұстаз бен ананың бала тәрбиесіндегі талабы
3. Ұстазы да, анасы да Бұлбұлға қандай талап қойды?
 - A) ерте тұру
 - B) әнші болу
 - C) арманға жету үшін еңбектену
 - D) таза ауада жүру
 - E) биші болу
4. Бұлбұл неге сыныптастары алдында ұялды?
 - A) сабақ оқымағаны үшін
 - B) әнді дұрыс айта алмады
 - C) досы сатып кетті
 - D) анасына көмектеспегені үшін
 - E) ұстазымен сөзге келіп қалды
5. Жиналыста анасы Бұлбұлдың қандай кемшіліктерін ұстазына айтты?
 - A) арманшыл, қиялмен өмір сүреді, еріншек, еңбектенбейді
 - B) алғыр, өте зерек, тәртіпті
 - C) әнді жақсы салады, сұлу қыз
 - D) ұғымтал, шешен, анасына көмектеседі
 - E) үйді жинайды, ас әзірлейді

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Шайтанкөл

Қарқаралы табиғатының ең бір сұлу өлкесінің бірі, талай ақынның сезімін тербеп шабытын оятқан, жаратылысы жұмбаққа толы көл — Шайтанкөл. Ұзындығы 60 метр, ені 40 метр. Орташа тереңдігі 2 метр. Суы мөлдір, тұнық, түбі тастақ, су сіңбейді. Жан-жағын қарағай қоршап тұр. Үлкендердің айтуынша бұл көл әуелде Әулікөл деген атауға ие болған екен. Жергілікті қазақтар, таудың ұшар басында, бастауы жоқ, тостағанға құйып қойғандай ықшам болып жатқан, ағын су келіп қосылмаса да жыл он екі ай суы ортаймай бір қалыпта тұратын, өзі де ешқайда ақпайтын, әрі десе кейбір көлшіктер тәрізді жаздың ыстығында суы сасымай сап-салқын болып жаңарып тұратын қасиетіне қарап бұл көлді қасиетке балап, суына келіп беті-қолдарын жуып, емдік қасиеті бар деп санаған екен. Шайтанкөл туралы аңыздар өте көп бірі ғашықтардың суға түсіп, сүйектері табылмауынан атаса енді бірі аңшылық құрып жүреген екі жігіт алыстан жайылып жүрген маралды көреді. Тазы

иттерін маралға қосып қуып өздері арттарынан жүреді. Екі аңшы да иттері де, марал тұрған көлге жете алмай аң таң болады. Екі аңшы олай да ойлайды, бұлай да ойлайды. «Бұл не сұмдық? Сағым ба, шайтан ба?» деп таңырқап тұрады. Сол көлдегі маралға жете алмай кетеді, ауыл адамдарына барып болған оқиғаны айтады. Ауыл адамдары да бұндай түсініксіз, тылсым құбылыстар көп болатын көлді содан бері «Шайтанкөл» атап кеткен.

6. Шайтанкөлдің бұрынғы атауы:

- A) Айнакөл
- B) Жұмбақтас
- C) Әуликөл
- D) Сексенкөл
- E) Қасиетті көл

7. Шайтанкөлдің басқа көлдерге қарағанда ерекшелігі неде?

- A) жауын-шашын, қармен толығады, суы мөлдір, сасымайды
- B) таудың етегінде орналасқан
- C) суы тез бұзылып кетеді
- D) таудан еріген қармен толығады, тез тартылып қалады
- E) адамдарға көрінбейді, сағым сияқты

8. Шайтанкөлдің ұзындығы мен ені қанша метр?

- A) 40, 20
- B) 50, 30
- C) 60, 40
- D) 70, 50
- E) 80, 60

9. Екі аңшы көлдің ерекшелігін қалай білді?

- A) аттары шайтандардан қашып, көлге түсіп кетті
- B) тазы иттері шайтандарды сезіп ұлыды
- C) марал тұрған көлге жете алмады
- D) ауыл адамдары айтты
- E) көлдің ортасындағы үйректерге оқ тимеді

10. Шайтанкөл орналасқан елді мекен:

- A) Көкшетауда
- B) Алакөлде
- C) Қапшағайда
- D) Арқалықта
- E) Қарқалыда

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Екі бозторғай

Ерте, ерте, ертеде кең далада екі бозторғай балапаны жұмыртқаны жарып шығып, дүниеге келіпті. Сайын дала төсінде көктен себелеген күн нұры олардың бойына қуат беріп, тезірек өсуіне жәрдем етіпті. Қос бозторғай балапанының түр-түсі бірдей болғанымен, мінездері ұқсамапты. Екеуі бірге ойнап, бірге ән шырқап жүргенімен, жиі-жиі шекісіп қалады екен. Ұрыс-жанжалды үнемі бірінші бастағанына қарамай, ежелері «пысық» деп, мінезі шадыр балапанын жақсы көріпті. Бір жаққа бармақ болса, қасына соны ертіп, момын балапанын ұяда қалдырып кетеді екен.

Көктем шығып, ағаштар жаңа-жаңа бұр жара бастағаннан-ақ, құс

біткен алуан түрлі әнге басыпты. Айналадағы тіршілік иелері бұлбұлдың жүрек тебірентер әдемі әуеніне тәнті болыпты. Таудың биігіне ұя салып, жер бетін зеңгір көктен шолып, қалақтап жүретін бүркіттің саңқылдаған батыл даусынан бойларына күш жинапты. Айыр құйрық қарлығаштың тамылжыта салған әнін естіген құстардың бір-біріне деген мейірі арта түсіпті.

Бірде ән салу кезіндегі өз дегенінен қайтпайтын бозторғайға тиіпті. Ол әркімге бір еліктеп, бірде бұлбұлға, бірде қарлығаштың даусына ұқсас әуенге басты. Бұл ән әуені құстарды зеріктірді.

Осы мезетте кең далада шырылдай жөнелген дауыс естілді. Әсем бұлбұл да, қыран бүркіт те, аппақ төс қарлығаш та нәзік, мұңды, сағынышқа толы ән ырғағына елітіп, ұзаққа ұшпай, бетегелі дала топырағына қонбасқа лажсы қалмапты.

– Апыр-ай, мынау не еткен ғажап ән! Даланың мөлдір шығы, жұпар иісті шөбі, таңғы саф ауасы тұнық әуенмен тербеліп, көкірегімді кеңітті-ау! – депті бұлбұл тамсана.

– Бұл момын бозторғай ғой. Әнеки, бір орында қалықтап шырылдауын қарашы! Шіркін, дауысының мың құбылуын! – депті бүркіт өткір көзін көкке қадай.

– Туған жерге, оның жасыл жусаны мен ақ селеуіне, қанат қаққан алқызыл көбелегі мен хош иісті гүліне үздіккен сағынышын әуелетіп салған әнінен байқап тұрмын, – депті ақ тамақ қарлығаш.

Әлдиге бөлеген ән де аяқталды. Бозторғай жерге түсті.

– Бозторғай, – деді бүркіт, – әуелетіп салған әнді қайдан үйренгенсің?

– Маған ән салуды туған далам, оның таңғы тыныс-тіршілігі, жұлдызды түндері мен сыбдыр қаққан құрығы үйретті. Осы алтын бесігімде ешкімге еліктемей өстім.

– Шынында да өз тілінде әдемі сайрағанға не жетсін! Еліктеуден туған әуен көмейден шыққанымен, өзге жүрекке жетпейді, – деп, бұлбұл сазды әуенмен үн қатты.

– Ол рас, – деді қарлығаш та. Міне, табиғатында адал, момын бозторғай туралы ертегі осындай. Ал бірбеткей бозторғай туралы білгілерің келсе, ол өзінің анаған да, мынаған да ұқсасам деген шәлкем-шалыс мінезіне әлі күнге дейін өкініп жүрген көрінеді. Өйткені ол бүркіт те, бұлбұл да, қарлығаш та бола алған жоқ. Бозторғайдың да ғажайып қасиетін жоғалтып алған-ды.

11. Неліктен бозторғайдың салған әні құстарды зеркітірді?

- A) құйқылжыта сала алмады
- B) шиқылдай берді
- C) әр құстың бір әнін ұрлап айтты
- D) дауысы шаңқылдады
- E) құбылтып айтты

12. Қарлығаш тамылжыта ән салғанда тіршілікте қандай құбылыс болды?

- A) құстар зерігіп кетті
- B) құстар бойларына күш алды
- C) жүректері тебіренеді
- D) құстардың бір-біріне мейірі артады
- E) құстардың жеккөрініші оянады

13. – Апыр-ай, мынау не еткен ғажап ән! Даланың мөлдір шығы, жұпар иісті

шөбі, таңғы саф ауасы тұнық әуенмен тербеліп, көкірегімді кеңітті-ау! –деп бұлбұл кім ән салғанда тамсанды?

- A) қарылғаш
- B) көкек
- C) бүркіт
- D) шымшық
- E) бозторғай

14. Автордың айтпақ ойын ашатын мақал-мәтел:

- A) Боранды күні ит пен бала құтырады.
- B) Білім басы - бейнет, соңы - зейнет.
- C) Ана тілің алпыс тілге татиды.
- D) Жұт жеті ағайынды, жиенім сегіз.
- E) Туған жердің тасы да таныс

15. Мәтіндегі негізгі түйінді ой

- A) құстарды ән салуы, жер әлемнің гүлденуі
- B) бозторғайдың өз тілінде ән салуы, ешкімге ұқсамай өз жолымен жүруі
- C) бүркіттің мықтылығы, бозторғаймен жолығуы
- D) бұлбұлдың әні
- E) қарылғаштың кетуі

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Жаңа етік

Сенбіден жексенбіге қараған түні қар мол жауды. Таңертең ерте тұрған Қорғанбек терезеден сыртқа көз салды. Айнала аппақ-ау, шіркін! Ағаштың бұтақтары иілген. Үйдің жанындағы электр бағанасы төбесіне ақ ұлпалы бөрік киген.

– Қандай керемет, ата! – деп кеудесіне сыймаған таңданысын Қорғанбек дауыстай айтты.

– Биыл қыс ертерек түсті-ау. Қорғанбекке қысқы аяқ киім де алмаған ек, – деді мамасы ренішті көңілмен.

– Онысы несі түге. Бүгін күн жексенбі. Мектепте демалыс. Базарға барып, таңдап, тәуір бір етікті сатып әкеліңдер, – деп папасы мен мамасына ақыл сала сөйледі.

Қорғанбек үйде қалды. Атасы отын жарды. Майдаланған ағашты Қорғанбек үйге тасыды. Екеулеп пеш жақты. Үй-іші демде-ақ ысыды. Аязға жаурап-ақ қалған екен, жылы бөлмеде Қорғанбектің беті алаулап қызара түсті.

– Күн суық ә, ата, – деді Қорғанбек малдас құрып отырған атасының оң аяғын баса түсіп.

– Ә, қардың ызғары болады да, тәйірі. Әр нәрсенің уақытында болғаны дұрыс, – деп атасы қыстың түскеніне риза пейіл танытты.

– Аспаннан қар емес, нан жауып тұр, балам, – деп Қорғанбекті барқыт шапанының етегімен орап алды.

«Қар емес, нан жауып тұр» дегені несі, деп сұрамақ еді, атасы күмәнді ойын сейілтті.

– Қар мол жауса, көктемде бидай бітік өседі. Мақта қырманы берекелі болады. Мал жем-шөптен тарықпайды. Бұның бәрі ел-жұрттың наны емей, немене!

Атасы екеуі үйді жылытып, есік-терезелердегі саңылауларды бітеп

болғанша, мамасы мен папасы келді. Қолдарындағы себет іші топ-томпақ.

Ішке кіре салысымен:

–Қорғанбекке етік алдық, – деп мамасы қуана тіл қатты.

Қорғанбек себет ішіндегі ораулы қағазды біртіндеп жазды. Көзіне жып–жылтыр, қоңыр түсті, табаны қалың етік түсті. Демде жіп бауын босатып, аяғына өлшеп көрді. Өзіне құйып қойғандай. Бөлме ішінде ерсілі-қарсылы жүріп көрді. Етігі әдемі, әрі жеңіл екен. Өзі емес, бәтеңкесі қозғалып жүргендей.

– Ата, мен қатты қуанып тұрмын, – деді Қорғанбек бір кезде жүзі бал-бұл жанып.

Әрине, түсінемін, балам, – деді атасы.

– Осы Қорғанбек қызық. Аяқ киімге де қатты қуана ма екен?

– Қорғанбек дұрыс айтады. Ілгерідегілер айтқан екен: «Дүние тапсаң, балаңды киіндір. Меккеге барғандай әсерде болады» деп. Мінеки, дәл осы жәйтті Қорғанбек балам басынан кешті. Жаңа етік балаға қуаныш сыйлады.

Бөлме ішіндегілер осы сәтте Қорғанбектің қуанышына түгелдей ортақтасқан болатын.

16. «Аспаннан қар емес, нан жауды» - деп атасы не жайлы айтты?

- A) қар қалың жауса, күреп көп тамақ ішесің
- B) қар жұқа жауғаны туралы
- C) қардың астында қалған астықты жинау керек дегені
- D) қар қалың жауса жер тынығады, егін бітік өседі
- E) қар жауса үйге нан пісіреді

17. Атаның келіні мен ұлына айтқан өсиеті:

- A) Қар мол жауса, көктемде бидай бітік өседі. Мақта қырманы берекелі болады.
- B) Қыс қамыңды жаз ойла...
- C) Дүние тапсаң, балаңды киіндір. Меккеге барғандай әсерде болады
- D) Адам болатын бала — ағайыншыл, Бай болатын бала — айырбасшыл.
- E) Байлық еритін мұз...

18. Мәтіндегі жаңа етік арқылы автор отбасындағы қандай көріністі көрсетпекші?

- A) қалың қардың жауып тұруы
- B) қарияның бала тәрбиесіндегі рөлінің маңыздылығын
- C) жаңа етік келіп немересі қуануын
- D) әке-шешесінің атасына қарауы
- E) Қорғанбектің қуануы

19. Мәтіннің мағынасына сай мақал-мәтел:

- A) Қартты бар үйдің қазынасы бар.
- B) Ата-ананың қадірін балалы болғанда білерсің.
- C) Қыстың қамын жаз ойла.
- D) Етік жамағанды көрдік,
Тақия жамағанды көрмедік.
- E) Ағайын — алтау, ана — біреу.

20. Мәтіндегі негізгі түйінді ой

- A) Қорғанбектің етік алуы
- B) Қорғанбек пен атасы қар тазалауы
- C) Қорғанбектің әке-шешесінің базарға баруы

- D) Қорғанбектің атасының ақылы
- E) Қорғанбектің еркелігі

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Андрондықтар сүйектен ... жасады.
 - A) сырға
 - B) мойынға тағатын алқалар
 - C) білезік
 - D) сақина
 - E) түрлі әшекейлер, шүмектер
2. Халық «Білге хан» атағын берген найман билеушісі:
 - A) Наркеш Дайын
 - B) Күшлік
 - C) Даян
 - D) Бұйрық
 - E) Инанч-білге
3. Атақты қобызшы Қорқыт ата күмбезі орналасқан аймақ:
 - A) Қызылорда облысы.
 - B) Алматы облысы.
 - C) Тараз маңы.
 - D) Шымкент өңірі.
 - E) Түркістан өңірі.
4. Алтын Ордада әскери билік қолында болған:
 - A) уәзірлердің
 - B) басқақтардың
 - C) бектердің
 - D) даруггердің
 - E) беклербектің
5. «Алаш» сөзін жиі кездестіретін қазақ халқының аңызы:
 - A) «Ақсақ құлан»
 - B) «Қорқыт ата»
 - C) «Оғызнама»
 - D) «Жошы ханның жортуылы»
 - E) «Алаша хан»
6. Әбілхайыр хан (XV ғ.) жерленген кесене
 - A) Көккесенеде
 - B) Ташкентте
 - C) Сырлытам кесенесі
 - D) Сауранда
 - E) Түркістанда
7. XV ғасырда Қазақ хандығымен Сыр бойындағы қалалар үшін соғысқа тартылғандар:
 - A) Батыс Сібір ханы, Бұлғар ханы
 - B) Сібір ханы, Ойрат билеушілері
 - C) Шайбани хан, Моғолстан билеушілері, Темір ұрпақтары
 - D) Орыс княздары, Алтын Орда билеушілері
 - E) Иран шахы, Ауған билеушілері, Түрік сұлтаны
8. Моғолстан мемлекетінің аумағы туралы жазылған еңбек:
 - A) «Тарих-и Рашиди»

- В) «Шыңғыснама»
- С) «Шежірелер жинағы»
- Д) «Тарих-и Абулхаир-хани»
- Е) «Жылнамалар жинағы»

9. Сібір хандығының қол астындағы қазақ тайпалары Қазақ хандығының құрамына қосылған жыл:

- А) 1595 ж.
- В) 1597 ж.
- С) 1582 ж.
- Д) 1588 ж.
- Е) 1598 ж.

10. Железинск бекінісінің салынған жылы

- А) 1716 жылы
- В) 1720 жылы
- С) 1717 жылы
- Д) 1718 жылы
- Е) 1734 жылы

11. Әбілқайыр ханнан кейін Кіші жүздің ханы болды:

- А) Нұралы
- В) Сыздық
- С) Барақ
- Д) Айшуақ
- Е) Ералы

12. Дала генерал-губернаторлығының орталығы болған қала:

- А) Орынбор
- В) Түркістан
- С) Ташкент
- Д) Тобыл
- Е) Омбы

13. Қаскелең өзені бойындағы Қоқан хандығының бекінісі

- А) Лепсі
- В) Қапал
- С) Қаратал
- Д) Таушүбек
- Е) Аягөз

14. XIX ғасырда Қазақстанда жәрмеңкенің басты дамыған өңірі:

- А) Торғай облысы
- В) Атырау облысы
- С) Өскемен уезі
- Д) Ақмола облысы
- Е) Закаспий приставтығы

15. 1879 жылы Ыбырай Алтынсарыұлы мектеп инспекторлығына қызметке тағайындалған облыс:

- А) Орал
- В) Орынбор
- С) Торғай
- Д) Қызылжар
- Е) Көкшетау

16. 1905 жылы Успен кенішінде құрылған алғашқы жұмысшы ұйымының

атауы:

- A) «Капиталға қарсы орыс-қырғыз одағы»
- B) «Ынтымақ»
- C) «Социал-демократиялық ұйым»
- D) «Большевиктер партиясы»
- E) «Алашорда»

17. 1919 жылы М.Фрунзе басқарды:

- A) Шығыс майданның Солтүстік тобын
- B) Батыс майданның Шығыс тобын
- C) Батыс майданның Оңтүстік тобын
- D) Шығыс майданның Оңтүстік тобын
- E) Батыс майданның Солтүстік тобын

18. «Ресей – кең-байтақ, бірақ шегінерге жер жоқ, артымызда – Мәскеу,»

– деген өшпес сөзді айтқан:

- A) М.Ғабдуллин.
- B) В.Фурсов.
- C) И.В.Панфилов.
- D) Б.Момышұлы.
- E) В.Клочков.

19. Е.Рахмадиевтің жанр табысы деп танылған операсы:

- A) «Әбілқайыр хан»
- B) «Қобыланды батыр»
- C) «Қасым хан»
- D) «Кенесары хан»
- E) «Абылай хан»

20. 1989 ж.шілде айындағы Қарағанды шахтерлерінің саяси негізгі талаптарының бірі:

- A) Ауғанстаннан Кеңес әскерлерін атқару
- B) Семей ядролық полигонын жабу
- C) Қарағанды қаласын еркін экономикалық аймақ деп жариялау
- D) Қарағандыда қазақша балабақшаларды ашу
- E) Қазақ тілін мемлекеттік дәрежеге көтеру

МАТЕМАТИКА

1. Көпмүшені көбейткіштерге жіктеңіз: $x^3 - 3x^2 - 4x$

- A) $x(x + 1)(x - 4)$
- B) $x(x + 1)(x + 4)$
- C) $x(x - 1)(x - 4)$
- D) $x(x - 1)(x + 4)$
- E) $x(x - 1)(x - 3)$

2. Теңдеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \sqrt{x} + \sqrt{y} = 6 \\ 2x + y - \sqrt{xy} = 28 \end{cases}$$

- A) (8;1)
- B) (16;4)
- C) (36;0)
- D) (25;1)
- E) (12;0)□

3. Бір алқаптың шөбін әкесі 9 сағатта, ал баласы 18 сағатта жинайды. Осы

алқаптың шөбін олар бірігіп қанша уақытта жинайды?

- A) 2 сағ
- B) 3 сағ
- C) 4 сағ
- D) 8 сағ
- E) 6 сағ

4. $x^2 \cdot 4^x - 4^{2+x} = 0$ теңдеуінің шешімін табыңыз:

- A) -4;4
- B) -4;4;-1
- C) -1;1;4
- D) -4;4;1
- E) -1;4

5. $\log_2 \cos x = -1$ теңдеуінің шешімі:

- A) $\pm \frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in Z$
- B) $\frac{\pi}{3} + 2\pi n, n \in Z$
- C) түбірі жоқ
- D) $\frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in Z$
- E) $\pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n, n \in Z$

6. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз: $\begin{cases} 3x + 6 > 0, \\ 5x - 15 < 0 \end{cases}$

- A) (-2; 3).
- B) [-2; +∞).
- C) (-∞; 3].
- D) (-∞; -2).
- E) [-2; 3].

7. Теңсіздікті шешіңіз: $\log_2(x-3) + \log_2(x-2) \leq 1$.

- A) (3;4]
- B) [3;4]
- C) [1;4]
- D) [3;4)
- E) (1;4]

8. $\sqrt{27} + \sqrt{x-2} = \sqrt{75}$ теңдеуінің шешімін табыңыз:

- A) 16
- B) 11
- C) 14
- D) 27
- E) 83

9. Егер $\operatorname{tg} \alpha = \frac{1}{2}$, $\operatorname{tg} \beta = \frac{1}{3}$ тең болса, $\operatorname{tg}(\alpha - \beta)$ мәні

- A) $\frac{1}{7}$

- B) -1
- C) 1
- D) $\frac{4}{5}$
- E) $\frac{2}{3}$

10. Теңдеуді шешіңіз: $\cos 3x + \sin x \sin 2x = 0$

- A) $\frac{\pi}{2} + \pi n; \frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}; n \in \mathbb{Z}$
- B) $2\pi n; n \in \mathbb{Z}$
- C) $\pi + 2\pi n; \frac{\pi}{2} + \pi n; n \in \mathbb{Z}$
- D) $\frac{\pi}{2} + 2\pi n; n \in \mathbb{Z}$
- E) $\pi n; \pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n; n \in \mathbb{Z}$

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\sin 2x > \frac{\sqrt{2}}{2}$

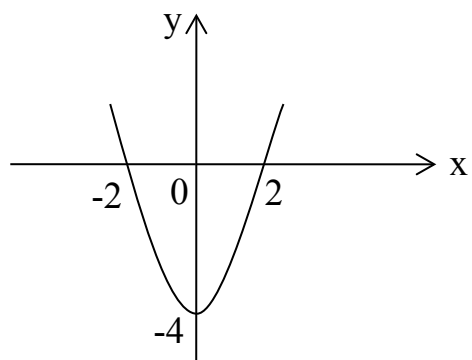
- A) $\left(-\frac{\pi}{8} + \pi n; \frac{\pi}{8} + \pi n\right), n \in \mathbb{Z}$.
- B) $\left(-\frac{\pi}{8} + 2\pi n; \frac{3\pi}{8} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$.
- C) $\left(\frac{\pi}{8} + 2\pi n; \frac{3\pi}{8} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$.
- D) $\left(\frac{\pi}{8} + \pi n; \frac{3\pi}{8} + \pi n\right), n \in \mathbb{Z}$.
- E) $\left(-\frac{3\pi}{8} + \pi n; \frac{\pi}{8} + \pi n\right), n \in \mathbb{Z}$.

12. Геометриялық прогрессия құрайтын үш санның көбейтіндісі 64-ке, ал олардың арифметикалық ортасы $\frac{14}{3}$ -ке тең болатыны белгілі болса, осы сандарды табыңыз.

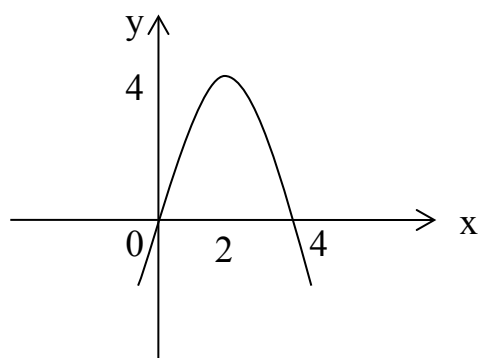
- A) 2, 4, 8 және 1, 4, 9
- B) 8, 4, 2 және 9, 4, 1
- C) 16, 4, 1 және 2, 3, 9
- D) 1, 4, 16 және 16, 4, 1
- E) 2, 4, 8 және 8, 4, 2

13. $y = x^2 + 4x$ функциясының графигі:

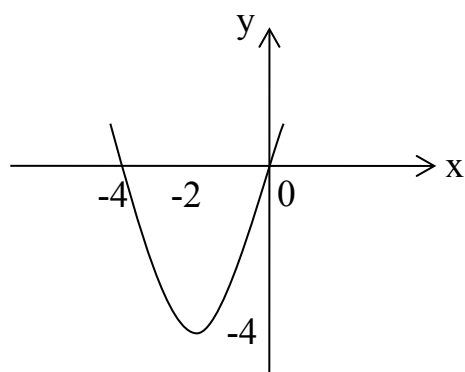
- A)

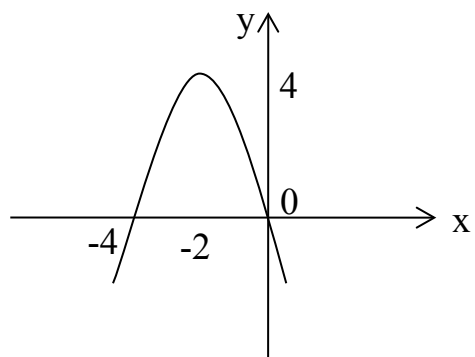
B)

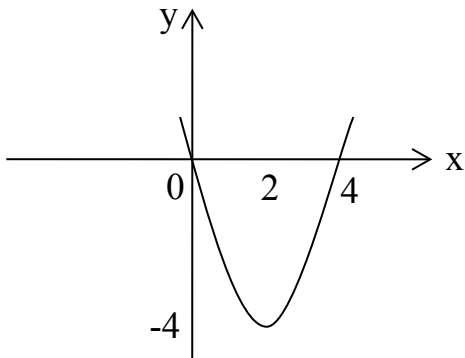
C)

D)

E)

14. $f(x)=2\cos x - \cos 2x$ функциясының $[0; \pi]$ кесіндісіндегі ең кіші мәнін табыңыз.

- A) -2
- B) π
- C) $-\pi$
- D) 0
- E) -3

15. a -ның қандай мәндерінде $\int_{\frac{\pi}{4}}^a \sin x dx = \frac{\sqrt{2}}{2}$ теңдеуі дұрыс екенін анықтаңыз:

- A) $\frac{\pi}{6} + \pi n; n \in Z$
- B) $\frac{\pi}{3} + \pi n; n \in Z$
- C) $\frac{\pi}{4} + \pi n; n \in Z$
- D) $\frac{\pi}{2} + \pi n; n \in Z$
- E) $\pi n; n \in Z$

16. Тең бүйірлі үшбұрыштың табаны бүйір қабырғасынан 5 см артық, ал бүйір қабырғаларының қосындысынан 3 см кем. Үшбұрыштың қабырғаларын табыңыз:

- A) 4; 4; 13
- B) 8; 8; 11
- C) 8; 8; 13
- D) 9; 9; 23
- E) 7; 7; 9

17. Цилиндр биіктігі 5. Егер биіктігін 4-ке арттырса көлемі 36π -ге артады. Берілген цилиндрдің бүйір бетін анықтаңыз:

- A) 60π
- B) 45π
- C) 35π
- D) 30π
- E) 65π

18. Егер \vec{a} және \vec{b} векторлар арасындағы бұрыш 60° , әрі скаляр көбейтіндісі

$\vec{a} \cdot \vec{b} = 4\sqrt{3}$ болса, онда осы векторлар арқылы салынған параллелограмның ауданы

- A) $2\sqrt{3}$
- B) 2
- C) $3\sqrt{3}$
- D) 4
- E) 12

19. Геометриялық прогрессияның төртінші мүшесі екінші мүшесінен 24-ке артық, ал екінші және үшінші мүшелерінің қосындысы 6. Екінші мен төртінші мүшелерінің көбейтіндісін табыңыз:

- A) 625
- B) 125
- C) 35
- D) 25
- E) 5

20. Теңдеуді шешіңіз:
$$\frac{1\frac{1}{2}}{x - \frac{1\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}}} = 1$$

- A) -1,5.
- B) 1,5.
- C) 4,5.
- D) -4,5.
- E) түбірі жоқ.

21. $(\sqrt{50} - \sqrt{48}) \cdot (5 \cdot 2^{\frac{1}{2}} + 4 \cdot 3^{\frac{1}{2}})$ өрнегіне тең өрнек:

- A) $(\sqrt{18} - \sqrt{20}) \cdot (3 \cdot 2^{\frac{1}{2}} - 2 \cdot 5^{\frac{1}{2}})$
- B) $(\sqrt{27} - 5) \cdot (3 \cdot 3^{\frac{1}{2}} + 5)$
- C) $(\sqrt{27} - 5) \cdot (3 \cdot 3^{\frac{1}{2}} - 5)$
- D) 98
- E) $50 - 48$
- F) $(\sqrt{27} - 5) \cdot ((\sqrt{27})^2 + 5\sqrt{27} + 25)$
- G) $(\sqrt{20} + \sqrt{18}) \cdot (2 \cdot 5^{\frac{1}{2}} - 3 \cdot 2^{\frac{1}{2}})$
- H) $(\sqrt{18} + \sqrt{20}) \cdot (3 \cdot 2^{\frac{1}{2}})^2 - 2 \cdot 5^{\frac{1}{2}}$

22. Жылдамдығы 84 км/сағ поезд екі қаланың арасын 3 сағат жүреді. Осы екі қаланың арасын 12 сағатта велосипедші жүреді. Дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

- A) екі қаланың арасындағы қашықтық 292 км

- В) велосипедшінің жылдамдығы 42 км/сағ
 С) велосипедшінің жылдамдығы 21 км/сағ
 D) велосипедшінің жылдамдығы поездан артық
 E) велосипедшінің жылдамдығы 3504 км/сағ
 F) екі қаланың арасындағы қашықтық 28 км
 G) велосипедші мен поездің жылдамдықтары бірдей
 H) екі қаланың арасындағы қашықтық 250 км

23. $5 \cdot 2^{x+3} - 4 \cdot 2^{x-2} = 19,5$ теңдеуінің түбірі x_1 болса, онда:

- A) $x_1 + x_1^2 = 1$
 B) $x_1(x_1 + 1) = 1$
 C) $x_1 = 0$
 D) $x_1(x_1 + 1) = 0$
 E) $(x_1 + 2)(x_1 + 3) = 0$
 F) $(x_1 + 1)(x_1 + 2) = 1$
 G) $(x_1 + 1)(x_1 + 2) = 0$
 H) $x_1 + x_1^2 = 0$

24. $1 - 2\log_{15} 3 = \log_{15} 5 - \log_{15} (2x + 1)$ теңдеуінің шешімімен мәндес өрнектерді көрсетіңіз:

- A) $\frac{\log_3 9}{3}$
 B) $\frac{1}{\log_2 6} + \frac{1}{\log_3 6}$
 C) $\log_2 \log_3 9$
 D) $\log_3 27 - 2$
 E) $\frac{\log_2 8}{4}$
 F) $\frac{1}{\log_{12} 1}$
 G) $\frac{1}{3} \log_{27} 3$
 H) $2\log_2 4$

25. $\frac{1-2x}{4} - 2 < \frac{1-5x}{8}$ теңсіздігінің шешімі келесі теңсіздіктің шешімімен

беттеседі:

- A) $\frac{1}{8} > \frac{2+x}{8} - 4$
 B) $3x + 1 \leq 4x - 14$
 C) $\frac{1}{8} > \frac{2+x}{8} - 2$
 D) $3x + 1 < 4x - 14$
 E) $3x + 1 > 4x - 14$
 F) $x < 15$

G) $1 \leq \frac{2+x}{8} - 2$

H) $x > 15$

26. $\left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{x^2+4x+6}{x^2-4x+3}} > 9$ теңсіздігінің бүтін шешімдері нешеу?

A) 6

B) 7

C) 4

D) 3

E) 5

F) 8

G) 2

H) 1

27. Егер $\sin \alpha = \frac{1}{5}$, $90^\circ < \alpha < 180^\circ$ тең болса, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$, $\operatorname{ctg} \alpha$ мәндерін

көрсетіңіз

A) $-2\sqrt{6}$

B) $-\frac{\sqrt{6}}{2}$

C) $-\frac{\sqrt{6}}{12}$

D) $-\frac{2\sqrt{6}}{5}$

E) $-\frac{24}{25}$

F) $-\frac{25}{24}$

G) $-\frac{5\sqrt{6}}{12}$

H) $-\frac{\sqrt{6}}{3}$

28. $y = \log_5(x^2 - 6x + 5)$ функциясының анықталу облысына кірмейтін сан

A) $x = 7$

B) $x = 10$

C) $x = 5$

D) $x = 3$

E) $x = 1$

F) $x = -5$

G) $x = 0$

H) $x = -1$

29. $f(x) = \frac{1}{4}x^4 - \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{2}x^2$ функциясының:

A) Минимум нүктесі $x_{\min} = 3$

B) Максимум нүктесі жоқ

- C) Максимум нүктесі $x_{\max} = -1$
- D) Максимум нүктесі $x_{\max} = 2$
- E) Максимум нүктесі $x_{\max} = 1$
- F) Минимум нүктесі $x_{\min} = -1$
- G) Минимум нүктесі $x_{\min} = 0$
- H) Минимум нүктесі $x_{\min} = -3$

30. Тіктөртбұрыштың қабырғалары 6 см және 8 см. Сонда тіктөртбұрыштың:

- A) диагоналі 10 см-ге тең
- B) диагоналі 7 см-ге тең
- C) периметрі 14 см-ге тең
- D) ауданы 24см^2 -ге тең
- E) диагоналі 5 см-ге тең
- F) ауданы 25см^2 -ге тең
- G) периметрі 28 см-ге тең
- H) ауданы 48см^2 -ге тең

ФИЗИКА

1. Биіктігі 10 м мұнарадан 2 м/с бастапқы жылдамдықпен тік төмен тасталған доптың қозғалыс теңдеуі ($g \approx 10 \text{ м/с}^2$) (ось дене қозғалысының бағытымен бағыттас).

- A) $x = 10 + 2t - 5t^2$
- B) $x = 10 + 2t - 10t^2$
- C) $x = 2t - 10t^2$
- D) $x = 10 - 2t + 10t^2$
- E) $x = 10 + 2t + 5t^2$

2. Тығыздығы 1000 кг/м^3 сұйықтықтың 0,2 м тереңдіктегі қысымы ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

- A) 200 Па.
- B) 20 Па.
- C) 2000 Па.
- D) 20000 Па.
- E) 2 Па.

3. Көлемдері тең, біріншісі ағаш, ал екіншісі қорғасын, екі шар бірдей жылдамдықпен қозғалып келе жатыр. Олардың кинетикалық энергияларын салыстырыңыз.

- A) $E_{k_1} = E_{k_2}$.
- B) $E_{k_1} > E_{k_2}$.
- C) $E_{k_1} \leq E_{k_2}$.
- D) $E_{k_1} \geq E_{k_2}$.
- E) $E_{k_1} < E_{k_2}$.

4. Массасы 50000 кг ғарыштық кеменің реактив двигателінің тарту күші 100 кН. Кеменің жылдамдығын 10 м/с-қа өзгеру үшін двигательдің жұмыс істеу уақыты

- A) 5000 с.
- B) $5 \cdot 10^8$ с.
- C) 50 с.

D) $5 \cdot 10^{-2}$ с.

E) 5 с.

5. Идеал газ молекуласының 1000°C температурадағы кинетикалық энергиясы ($k = 1,38 \cdot 10^{-23}$ Дж/К)

A) $\approx 2,6 \cdot 10^{-23}$ ДжB) $\approx 2,6 \cdot 10^{20}$ ДжC) $\approx 2,6 \cdot 10^{23}$ ДжD) $\approx 2,6 \cdot 10^{-20}$ ДжE) $\approx 1,6 \cdot 10^{20}$ Дж

6. Салыстырмалы ылғалдылығы 80% , температурасы 15°C ауаның абсолют ылғалдылығы ($\rho_{\text{ауа}} = 12,8 \cdot 10^{-3}$ кг/м³)

A) $1,02 \cdot 10^{-3}$ кг/м³B) $1,02 \cdot 10^2$ кг/м³C) $1,02 \cdot 10^{-2}$ кг/м³D) $1,02 \cdot 10^3$ кг/м³E) $1,02 \cdot 10^4$ кг/м³

7. Ауданы S ара қашықтығы d -ға тең жазық конденсатор аралығына қалыңдығы $d/2$, ауданы S өткізгішті қойғанда конденсаторлардың сыйымдылығы

A) 2 есе артады.

B) 4 есе артады.

C) өзгермейді.

D) 4 есе азаяды.

E) 2 есе азаяды.

8. Потенциалы 3 кВ, радиусы 5 см шар разрядталғанда бөлінетін жылу ($\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12}$ Кл²/Н·м² $\epsilon = 1$)

A) 15 мкДж

B) 75 мкДж

C) 25 мкДж

D) 55 мкДж

E) 45 мкДж

9. Суретте келтірілген жағдайдағы магнит өрісінде қозғалып бара жатқан электронға әсер ететін күштің бағыты

• • • • • \vec{B}

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •

A) оңға

B) тік жоғары

C) “бізге” қарай

D) солға

E) тік төмен

10. Материалдық нүктенің гармониялық тербелісінің теңдеуі

$x = 0,02 \cdot \cos\left(\pi t + \frac{\pi}{2}\right)$. Нүктенің максимал үдеуінің модулі

A) $19,7 \cdot 10^{-2} \frac{M}{c^2}$.

B) $4 \cdot 10^{-2} \frac{M}{c^2}$.

C) $\frac{\pi M}{2 c^2}$.

D) $6,28 \cdot 10^{-2} \frac{M}{c^2}$.

E) $2 \cdot 10^{-2} \frac{M}{c^2}$.

11. Ток күші 2А болатын кезде 8 Вб магнит ағыны болатын болса, контурдың индуктивтілігі

A) 4 Гн

B) 6 Гн

C) 0,5 Гн

D) 5,5 Гн

E) 5 Гн

12. Жарық вакуумнен абсолют сыну көрсеткіші $n = 2$ болатын мөлдір ортаға өткенде толқын ұзындығы

A) 4 есе артады.

B) Өзгермейді.

C) 4 есе азаяды.

D) 2 есе артады.

E) 2 есе азаяды.

13. Жиілігі 10^{15} Гц жарық жазық айнаға перпендикуляр түседі. Шағылған кездегі фотон импульсының өзгерісі ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с, $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ Дж·с)

A) $2,2 \cdot 10^{-27}$ кг·м/с.

B) $2,2 \cdot 10^{-17}$ кг·м/с.

C) $4,4 \cdot 10^{-11}$ кг·м/с.

D) $4,4 \cdot 10^{-27}$ кг·м/с.

E) $2,2 \cdot 10^{-11}$ кг·м/с.

14. Жартылай ыдырау периоды 10 мин радиоактивті изотоптың 10^6 атомы бар. 20 мин ішінде осы атомдардың ыдырамай қалғаны

A) $2,5 \cdot 10^5$

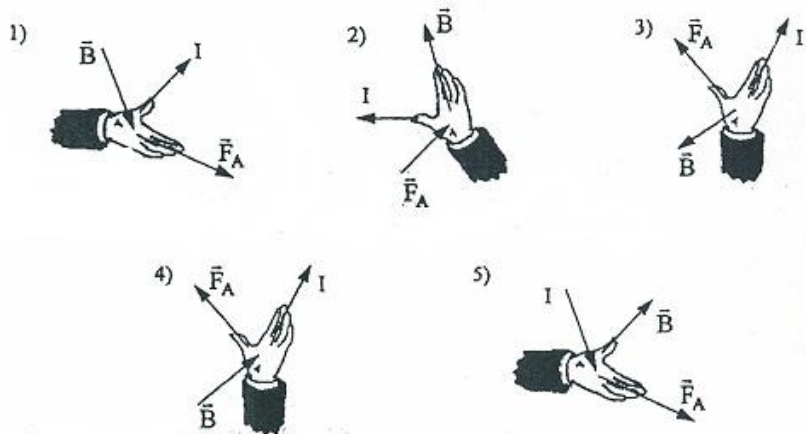
B) $5 \cdot 10^5$

C) $7,5 \cdot 10^5$

D) 0

E) 10^6

15. Тоғы бар өткізгішке әрекет ететін магниттік күшті анықтау үшін сол қол ережесін бес оқушы түрліше қолдануға тырысты. Ереже дұрыс қолданылған жағдай

- A) 5
- B) 3
- C) 1
- D) 4
- E) 2

16. 3 км/сағ жылдамдықпен жүзген салда перпендикуляр бағытта 4 км/сағ жылдамдықпен адам жүріп келеді. Жағамен байланысқан санақ жүйесіндегі адам жылдамдығы

- A) 4 км/сағ
- B) 10 км/сағ
- C) 7 км/сағ
- D) 1 км/сағ
- E) 5 км/сағ

17. Массалары 2 кг екі бірдей дене өзара тартылады. Егер біреуінің массасын 3 кг-ға арттырса, сол қашықтықтағы олардың тартылыс күші

- A) 1,6 есе кемиді
- B) 1,5 есе кемиді
- C) 2,5 есе артады
- D) 3 есе артады
- E) 2 есе артады

18. Массасы 50 кг снаряд вертикальға 30° бұрыш жасай 600 м/с жылдамдықпен ұшып келіп, тыныштықта тұрған массасы 950 кг, құм тиелген платформаға тиіп, оған бойлай енеді. Снаряд тигеннен кейінгі

платформаның жылдамдығы ($\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$)

- A) 20 м/с
- B) 60 м/с
- C) 15 м/с
- D) 10 м/с
- E) 30 м/с

19. Массасы m , қатандығы k серіппеге ілінген жүктің тербеліс периоды T болса, онда осы серіппенің жартысына ілінген массасы $2m$ жүктің тербеліс периоды

- A) $T/2$.
- B) $4T$.
- C) $2T$.
- D) $1T$.
- E) $T/4$.

20. Цезий толқын ұзындығы $0,589 \cdot 10^{-6}$ м сары монохроматты жарықпен

сәулелендірілген. Электронды шығару жұмысы $1,7 \cdot 10^{-19}$ Дж. Цезийден ұшып шыққан фотоэлектрондардың кинетикалық энергиясы:

($h=6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с, $c=3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) $1,8 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- B) $1,8 \cdot 10^{-20}$ Дж.
- C) $1,7 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- D) $1,2 \cdot 10^{-18}$ Дж.
- E) $1,6 \cdot 10^{-20}$ Дж.

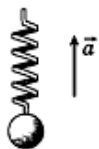
21. Бастапқы температурасы 32°C массасы 100 г қалайы балқытылды. Осы процеске қанша жылу мөлшері жұмсалатынын анықтаңыз? ($t_6=232^\circ\text{C}$; $\lambda=59$ кДж/кг; $c=230$ Дж/кг $^\circ\text{C}$)

- A) 10,5 кДж
- B) 1050 Дж
- C) 1,05 кДж
- D) 10500 Дж
- E) 5900 Дж
- F) 5,9 кДж
- G) 59000 Дж
- H) 59 кДж

22. Бірінші дене $v_1 = 2$ м/с бастапқы жылдамдықпен және a үдеумен теңүдемелі қозғалады. Бірінші дененің қозғалысы басталғаннан кейін $t = 10$ с өткен соң осы орыннан екінші дене теңүдемелі қозғала бастайды. Оның бастапқы жылдамдығы $v_2 = 12$ м/с және үдеуі a . Екінші дене бірінші денені озып өтетін a үдеуді анықтаңыз

- A) 0 м/с^2
- B) 5 м/с^2
- C) 4 м/с^2
- D) $2,3 \text{ м/с}^2$
- E) $1,5 \text{ м/с}^2$
- F) 1 м/с^2
- G) 2 м/с^2
- H) 3 м/с^2

23. Қатаңдығы 10^3 Н/м серіппеге бекітілген, массасы 3 кг денені жоғары бағытталған a үдеумен көтергенде серіппе тағы 0,3 см-ге созылады. a үдеуді анықтаңыз.

- A) 3 м/с^2
- B) $0,2 \text{ м/с}^2$
- C) $0,3 \text{ м/с}^2$
- D) 4 м/с^2
- E) 1 м/с^2
- F) 2 м/с^2
- G) 5 м/с^2
- H) $0,1 \text{ м/с}^2$

24. Белгілі бір заттың температурасы 373 К. Цельсий және Фаренгейт шкаласы бойынша оның мәні неге тең?

- A) 120°C
- B) 100°C
- C) 100°F
- D) 15°F
- E) 646°C
- F) 212°F
- G) 512°F
- H) 212°C

25. Вакуумда орналасқан зарядтан 9 см қашықтықтағы өріс кернеулігі 0,4 МВ/м. Осы зарядты керосинге енгізгенде, кернеулік өзгеріссіз қалатын нүктелерге дейінгі қашықтық 6,3 см болса, керосиннің диэлектрлік өтімділігі ($\epsilon_{\text{вакуум}} = 1$)

- A) 81
- B) 4
- C) 8
- D) 5
- E) 3
- F) 9
- G) 2
- H) 1

26. Массасы 500 г тас көмір толық жанған кездегі бөлінетін жылыуды пайдаланып, судың массасының қанша мөлшерін 20°C–тан 70°C–қа дейін қыздыруға болады? ($q = 2,7 \cdot 10^7$ Дж/кг; $c = 4200$ Дж/кг°C)

- A) 74 кг
- B) 55 кг
- C) 64 кг
- D) $0,64 \cdot 10^{-2}$ кг
- E) $0,64 \cdot 10^2$ кг
- F) $7,4 \cdot 10^6$ кг
- G) 640 кг
- H) $5,5 \cdot 10^2$ кг

27. Гармониялық тербеліс жасайтын дененің толық энергиясы $W_{\text{тол}} = 30$ мкДж; денеге әрекет ететін максимал күш $F_{\text{max}} = 1,5$ мН. Тербелістің периоды $T = 2$ с және бастапқы фазасы $\varphi = \pi/3$ болса, осы дененің қозғалыс теңдеуі қандай болады?

- A) $x = 4\sin(3\pi t + \frac{\pi}{3})$ м
- B) $x = -4\sin(3\pi t + \pi)$ м
- C) $x = 0,04\sin(\pi t + 3\pi)$ м
- D) $x = 0,04\sin(\pi t + \frac{\pi}{3})$ м
- E) $x = 4\sin(\pi t + 3\pi)$ м
- F) $x = 4\cos(\pi t + \frac{\pi}{3})$ м
- G) $x = -0,04\sin(\pi t + \frac{\pi}{3})$ м
- H) $x = 0,04\cos(\pi t + \frac{\pi}{3})$ м

28. Егер Жерге қатысты 0,8·с жылдамдықпен қозғалатын ғарыш кемесінде

21 жыл өтсе, онда Жерде өтетін уақыт

- A) 30 жыл
- B) 40 жыл
- C) 20 жыл
- D) 35 жыл
- E) 15 жыл
- F) 25 жыл
- G) 10 жыл
- H) 21 жыл

29. Жылу берілудің сәуле шығару түріне мысалдар:

- A) Ыстық пештің үстіндегі ыдыс
- B) Марганцовка тамшысының суда еруі
- C) Қайнаған суда еріген қант
- D) Бөлменің ауасының араласуы
- E) Ыстық шайға салынған қасық
- F) Күннен келетін энергия
- G) Ауаны ауа араластырғышпен араластыру
- H) Қызып тұрған үтіктің жақын заттарды қыздыруы

30. Термометрде ауа температурасы 123 К-ді көрсетіп тұр, ол Цельсий және Фаренгейт шкалаларында нешеге тең?

- A) 120°C
- B) -120°C
- C) -5°F
- D) 18°F
- E) 302°F
- F) 100°F
- G) -150°C
- H) 0°C

ХИМИЯ

1. CaCO_3 қосылысындағы көміртектің валенттілігі:

- A) 1
- B) 3
- C) 4
- D) 2
- E) 5

2. Сілтілік металдар ішінде цезий терісэлектрлігі төмен элемент, себебі ...

- A) VI периодта орналасқан.
- B) Валенттік электрондары ядродан алыста орналасқан.
- C) Атом радиусы ең қысқа.
- D) Ең көп электроны бар.
- E) Атомдық массасы бәрінен үлкен.

3. Алмазда, графитте, карбинде гибридтену типі ретімен орналасуы

- A) $sp^2—sp—sp^3$
- B) $sp^3—sp^2—sp$
- C) $sp—sp^3—sp^2$
- D) $sp^3—sp^2—sp^2$
- E) $sp—sp^2—sp^3$

4. $\text{Ca}(\text{NO}_2)_2$ -дегі азоттың тотығу дәрежесі ...

- A) +1.
- B) +5.
- C) +3.
- D) +4.
- E) +2.

5. Дұрыс жазылған қысқартылған иондық теңдеуі

- A) $\text{Ag}^+ + \text{Cl}^- \rightarrow \text{AgCl} \downarrow$
- B) $\text{Ba}^{2+} + \text{OH}^- \rightarrow \text{Ba}(\text{OH})_2 \downarrow$
- C) $\text{Na}^+ + \text{OH}^- \rightarrow \text{NaOH}$
- D) $2\text{H}^+ + \text{OH}^- \rightarrow \text{H}_2\text{O} \uparrow$
- E) $\text{Ca}^{2+} + \text{Cl}^- \rightarrow \text{CaCl}_2 \downarrow$

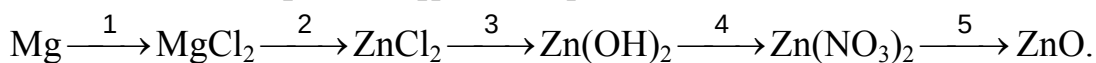
6. Сутек газы

- A) суда жақсы ериді
- B) ауадан ауыр
- C) өткір иісті
- D) түссіз
- E) дәмді

7. Ерітіндінің тығыздығын есептеуге арналған формула

- A) $\omega_{\text{ер. зат}} = m_{\text{ер. зат}} / m_{\text{ерітінді}} \cdot 100\%$
- B) $V_{\text{ерт.}} = m_{\text{ерт.}} / \rho$
- C) $\eta = m_{\text{пр.}} / m_{\text{теор.}} \cdot 100\%$
- D) $\rho = m_{\text{ерт.}} / V_{\text{ерт.}}$
- E) $m_{\text{ерітінді}} = m_{\text{ер. зат}} / \omega_{\text{ер. зат}} \cdot 100\%$

8. Тізбектегі іс жүзінде жүрмейтін реакция:

- A) 3.
- B) 4.
- C) 1.
- D) 2.
- E) 5.

9. Әрекеттесуі нәтижесінде бос хлор бөлінетін заттар жұбы:

- A) $\text{HCl} + \text{Br}_2 \rightarrow$
- B) $\text{HCl} + \text{Mg} \rightarrow$
- C) $\text{HCl} + \text{MnO}_2 \rightarrow$
- D) $\text{HCl} + \text{NaOH} \rightarrow$
- E) $\text{HCl} + \text{MgO} \rightarrow$

10. Құрамында 18,6 % күкірті бар табиғи ғаныштың (гипстың) массасы

- A) 350 г
- B) 344 г
- C) 260 г
- D) 365 г
- E) 270 г

11. 48 г магний сұйылтылған азот қышқылымен әрекеттескенде түзілген аммоний нитратының зат мөлшері

- A) 0,25 моль
- B) 1,00 моль
- C) 0,75 моль
- D) 1,25 моль

Е) 0,50 моль

12. Корунд, карборунд, кремнеземнің формулалары бар қатар

А) SO_2 , SiO_2 , Fe_2O_3 .

В) CO_2 , Na_2CO_3 , K_2SiO_3 .

С) H_2SiO_3 , $\text{Al}(\text{OH})_3$, K_2O .

Д) Fe_2O_3 , Al_4C_3 , CO_2 .

Е) Al_2O_3 , SiC , SiO_2 .

13. Құрамында TiO_2 және 20 % қоспасы бар 1 кг табиғи минерал рутилден титанды алюминотермия әдісі арқылы алу үшін қолданылатын алюминийдің массасы

А) 720 г.

В) 800 г.

С) 300 г.

Д) 360 г.

Е) 180 г.

14. 1,4 г темір мен қышқыл әрекеттескенде бөлінген сутегі газының моль саны:

А) 0,025 моль

В) 0,015 моль

С) 0,035 моль

Д) 0,005 моль

Е) 0,05 моль

15. Егер 20 % қоспасы бар болса, онда 540 г алюминий алу қажет үшін техникалық алюминий оксидінің массасы

А) 2 кг.

В) 1,02 кг.

С) 1,28 кг.

Д) 1,5 кг.

Е) 1 кг.

16. Хром (VI) оксидіне сәйкес келетін хром қышқылының молярлық массасы

А) 59 г/моль

В) 126 г/моль

С) 118 г/моль

Д) 177 г/моль

Е) 120 г/моль

17. Гексен-1-дің тізбек изомері:

А) гексен-3.

В) метилциклопентан.

С) 2-метилпентен-1.

Д) циклогексан.

Е) гексен-2.

18. Егер шығымы 74% болса, онда 23 г құмырсқа қышқылы мен пропанол әрекеттескенде түзілген эфирдің массасы

А) 21,5 г

В) 21,4 г

С) 32,6 г

Д) 20,6 г

Е) 27,6 г

19. Глицилаланиннің 14,6 г гидролиздегенде түзілген глицинмен әрекеттесетін натрий гидроксидінің 40% ерітіндісінің массасы

- A) 25 г
- B) 30 г
- C) 20 г
- D) 15 г
- E) 10 г

20. Берілген заттарды қышқылдық қасиеттерінің арту ретімен орналастырыңыз 1.көмір қышқылы 2.фенол 3.этанол 4.дихлорсірке қышқылы 5. пропион қышқылы 6.үшфторсірке қышқылы 7. үшхлорсірке қышқылы 8.сірке қышқылы

- A) 24561783
- B) 41325867
- C) 25617834
- D) 32158476
- E) 34586712

21. Тығыздығы 2,5 г/л-ке тең газдың молярлық массасы:

- A) 30 г/моль
- B) 32 г/моль
- C) 28 г/моль
- D) 48 г/моль
- E) 14 г/моль
- F) 15 г/моль
- G) 16 г/моль
- H) 56 г/моль

22. Химиялық элемент 4 период IA топта орналасқан. Осы элемент атомындағы электрондардың орналасу тәртібі мына сандар қатарына сәйкес келеді:

- A) 2,8,8,18
- B) 2,8,8,2
- C) 2,8,18,1
- D) 2,8,8,1
- E) 2,8,10,8
- F) 2,8,10,2
- G) 2,8,18,8
- H) 2,8,18,2

23. Теңдеуі $2\text{Na} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$ болып келетін реакция реакциялардың қай типіне жатады:

- A) тотығу-тотықсыздану
- B) алмасу
- C) орын басу
- D) бейтараптану
- E) диссоциациялану
- F) қосылу
- G) айырылу
- H) гидролиздену

24. Белгісіз тұздың ерітіндісіне натрий сульфатының ерітіндісін қосқанда ақ тұнба түзіледі. Белгісіз тұздың формуласы:

- A) FeCl_3

- B) CuSO_4
- C) Cl_2
- D) Na_2CO_3
- E) KNO_3
- F) ZnCO_3
- G) KCl
- H) BaCl_2

25. Белгісіз X тұз бен судың тең мольдерінен даярланған ерітіндінің концентрациясы 75% - ға тең. Тұздың X молярлық массасын табыңыз:

- A) 54 г/м
- B) 36 г/м
- C) 27 г/м
- D) 32 г/м
- E) 18 г/м
- F) 16 г/м
- G) 9 г/м
- H) 25 г/м

26. Негіздік оксид те, қышқылдық оксид те мына қатарда:

- A) MnO_2 және MnO_3
- B) MnO және Mn_2O_7
- C) MnO_3 және Mn_2O_7
- D) MnO_2 және MnO
- E) Mn_2O_7 және MnO
- F) MnO_2 және Mn_2O_3
- G) Mn_2O_7 және MnO_3
- H) MnO_3 және MnO

27. Йод жайлы қате тұжырымдар:

- A) суда жақсы ериді
- B) тұздарынан ең көп пайдаланылатын калий йодиды
- C) крахмалмен реакция - йодтың сапалық реакциясы
- D) органикалық еріткіштерде өте жақсы ериді
- E) қатты, қара металдық жылтыры бар зат
- F) химиялық белсенділігі барлық галогендерден басым
- G) металдармен әрекеттесіп йодидтерді түзеді
- H) сутекпен қосылысын - йодсутекті концентрлі күкірт қышқылымен йодидтерге әсер ету арқылы алады

28. Күкірт атомының құрылысына сәйкес электрондық формула:

- A) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4 4s^2 4p^6$
- B) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$
- C) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4 4s^2$
- D) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6$
- E) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$
- F) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4 4s^2 4p^4$
- G) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4$
- H) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 4p^2$

29. Азотқа тән:

- A) өте жоғары температурада азот молекуласының тұрақтылығы
- B) суда жақсы ерігіштігі
- C) табиғатта оның қосылыстарының кездеспеуі

- D) +1 ден +5-ке дейін тотығу дәрежелеріне сәйкес келетін оксидтерді оңай түзуі
- E) қатты күйде атомды кристалдық тор түзуі
- F) басқа металеместермен кәдімгі жағдайда әрекеттесуі
- G) литиймен кәдімгі жағдайда реакцияласуы
- H) ауадағы азоттың көлемдік үлесі 78% -ға дейін жетуі
30. Целлюлоза әрекеттеседі:
- A) азот қышқылымен
- B) күміс оксидінің аммиактағы ерітіндісімен
- C) мыс (II) оксидінің аммиактағы ерітіндісімен
- D) этанолмен
- E) сірке қышқылымен
- F) темір (III) хлоридімен
- G) бром суымен
- H) сумен

БИОЛОГИЯ

1. Хлоропластары бар тірі жасушалар тобынан тұрады.
- A) Фотосинтездеуші
- B) Негізгі
- C) Жабын
- D) Қор жинаушы
- E) Су жинаушы
2. Сабақ қабығынан оттегін өткізетін бөлігін белгілеңіз
- A) өң
- B) тін
- C) сүрек
- D) тоз
- E) камбий
3. Қосарлы ұрықтануды ашқан ғалым
- A) Н.В.Павлов
- B) С.Г.Навашин
- C) А.В.Ковшарь
- D) А.А.Слудский
- E) К.А.Тимирязев
4. Гидрада қорытылмаған қорек қалдығының шығарылуы
- A) Аузы арқылы.
- B) Табан арқылы.
- C) Сабақша арқылы.
- D) Энтодерма арқылы.
- E) Эктодерма арқылы.
5. Былқылдақденелілер бақалшағында тіршілік етеді.
- A) Хроококкалар.
- B) Гормогониялар.
- C) Носток.
- D) Осциллятория.
- E) Хамесифондар.
6. Кладофора балдырын пайдаланатын өндіріс
- A) Тамақ өндірісі

- B) Тоқыма өндірісі
 - C) Фармацевтика өндірісі
 - D) Пластмассалау
 - E) Қағаз өндірісі
7. Орамжапырақгүлділер (шаршыгүлділер) тұқымдасына жататын өсімдік
- A) Шомыр
 - B) Асқабак
 - C) Қауын
 - D) Қияр
 - E) Қарбыз
8. Бір жасушалы ағза
- A) Айқұлақ.
 - B) Ақ сұлама.
 - C) Жасыл эвглена.
 - D) Шұбалшаң.
 - E) Вирус.
9. Жүйке ұлпасына тән қасиет.
- A) Серпімділік
 - B) Беріктік
 - C) Қорғаныш
 - D) Құрылыс
 - E) Қозғыштық
10. Жүйке жүйесі түзілген ұрық жапырақшасы
- A) Эктодерма.
 - B) Мезодерма және энтодерма.
 - C) Мезодерма.
 - D) Энтодерма.
 - E) Барлық жапырақшалар.
11. Көлденең жолақты бұлшықет талшығы ... орналасқан.
- A) аш ішекте
 - B) тоқ ішекте
 - C) тамырда
 - D) қуықта
 - E) жүректе
12. Қан ұйымайтын ауру
- A) Конъюнктивит
 - B) Микседема
 - C) Қант ауруы
 - D) Кретинизм
 - E) Гемофилия
13. Ауаның көмейден соң баратын мүшесі
- A) Мұрын қуысы.
 - B) Кеңірдек.
 - C) Аңқа.
 - D) Өкпе.
 - E) Ауа тамыры.
14. Ересек адамның тістерінің саны.
- A) 32
 - B) 20

C) 52

D) 42

E) 10

15. Мөлшері мен тіршіліктегі қызметі жағынан жасушаның ең маңызды органикалық заты:

A) Көмірсу

B) Нәруыз

C) Май

D) Глюкоза

E) Сахароза

16. Ұрықтың құрылысы.

A) Тұқым жарнақ, тұқым бастама.

B) Тұқым қабықша, өзекше, жарнақ.

C) Тамырша, сабақша, бүршікше.

D) Эндосперм, жарнақ, бүршік.

E) Эндосперм, жемісқап, қауыз.

17. Г. Мендель зерттеуіндегі ас бұршақтарға тән белгілер:

A) Айқас тозаңданушы өсімдіктер

B) Өздігінен тозаңданушы өсімдіктер

C) Көп жылдық өсімдіктер

D) Белгілері онша білінбейтіндер

E) Бунақдене арқылы тозаңданушылар

18. Жемістер пайда болу

A) Палеозой.

B) Кайнозой.

C) Протерозой.

D) Архей.

E) Мезозой.

19. Парапитектің (жоғарысатыдағы маймылдар тобы) пайда болған кезеңі

A) Катархей

B) Палеоархей

C) Юра кезеңі

D) Девон кезеңі

E) Кайнозой

20. Биогеоценоз:

A) Жер бетінің бір аймағында тірі ағзалар мен айналадағы орта арасындағы бірлестік.

B) Еркін шағылыса алатын жекелеген түрлер бірлестігі.

C) Өсімдік пен жануарлар тобы.

D) Ұқсас фенотипі бар жекелеген түрлер бірлестігі.

E) Ұқсас генотипі бар жекелеген түрлер бірлестігі.

21. Қызыл, сары түс беретін пластид:

A) лейкопласт

B) хромопласт

C) хлоропласт

D) вакуоль

E) лизосома

F) лейкоцит

G) лимфоцит

- Н) рибосома
22. Бұйыққан бүршік болмайтын өсімдіктер:
- А) тал
 - В) қайың
 - С) гүлшетен
 - Д) емен
 - Е) ырғай
 - Ғ) терек
 - Г) үйеңкі
 - Н) тобылғы
23. Бактериялар қоректенуіне қарай ... болып бөлінеді.
- А) хемотрофты
 - В) автотрофты
 - С) паразит
 - Д) продуцент
 - Е) сапрофит
 - Ғ) консумент
 - Г) жыртқыш
 - Н) симбионт
24. Көпжасушалы балдырдың денесі:
- А) хлорофилл
 - В) лейкопласт
 - С) таллом
 - Д) хроматофор
 - Е) меланин
 - Ғ) дене
 - Г) қатпаршақ
 - Н) тақташа
25. Безгек ауруының қоздырғышы:
- А) лямблия
 - В) лейшмания
 - С) трипаносома
 - Д) қантұрғын
 - Е) құртамьш
 - Ғ) опалина
 - Г) сувойка
 - Н) валантидий
26. Сүйекті балықтарда алғаш пайда болған мүше:
- А) желбезек
 - В) бауыр
 - С) бүйрек
 - Д) қуық
 - Е) қантамыр
 - Ғ) жүрек
 - Г) қарын
 - Н) жұтқыншақ
27. Жыныстық жетілуден кейін кішірейетін без:
- А) қалқанша
 - В) гипофиз

- C) эпифиз
 - D) қалқанша маңы
 - E) айырша
 - F) бүйрекүсті
 - G) ұйқы
 - H) жыныс
28. Ер адамдарға тән тыныс алу түрі:
- A) көкіректік
 - B) өкпелік
 - C) ұлпалық
 - D) құрсақтық
 - E) жасушалық
 - F) ішкі
 - G) сыртқы
 - H) қан арқылы
29. Эпидермистің қосалқы мүйізді түзілістері:
- A) шаш
 - B) дерма
 - C) түк
 - D) гиподерма
 - E) тырнақ
 - F) эпителий
 - G) торлы қабат
 - H) өсуші қабат
30. Митоздың анафаза кезеңінде:
- A) нәруыз синтезі әлсірейді
 - B) ядро қабығы ериді
 - C) хромосомалардың барлығы экватор жазығына жинақталады
 - D) ахроматин жіпшелері қысқарады
 - E) цитоплазма бөлінеді
 - F) ядро қабықшасы түзіледі
 - G) ядро бірден екіге бөлінеді
 - H) ДНҚ синтезделіп, молекула екі еселенеді

ГЕОГРАФИЯ

1. Христофор Колумб экспедиция бастаған жыл:
- A) 1521
 - B) 1700
 - C) 1892
 - D) 1821
 - E) 1492
2. Бетіне компас орнатылған төрбұрышты қатырма қағаз:
- A) нивелир
 - B) рулетка
 - C) планшет
 - D) флюгер
 - E) азимут
3. Гибралтар бұғазы... материктері арасында орналасқан.
- A) Африка және Еуразия.

- В) Солтүстік Америка және Еуразия.
С) Африка және Австралия.
D) Солтүстік және Оңтүстік Америка.
E) Еуразия және Австралия.
4. Материктер мен мұхиттар:
A) Географиялық қабықтағы ең ірі табиғат кешендері.
B) Жер шарының біртұтас қабығы.
C) Өзара күрделі байланыста әрекет ететін табиғат компоненттерінің өзіндік ерекшеліктерімен көзге түсетін жер бетінің бір бөлігі.
D) Ауа, су, топырақ, өсімдіктер мен жануарлар өзара күрделі байланысуы.
E) Адамның шаруашылық әрекетіне ұшыраған табиғат кешендері.
5. Адамдардың бір тобын екінші топтан өзгеше етіп көрсететін ата-аналарынан балаларына берілетін ... белгі.
A) адамзаттық
B) ел-жұрттық
C) тайпалық
D) нәсілдік
E) халықтық
6. Солтүстік мұзды мұхиттың негізгі бөлігі орналасқан климаттық белдеу:
A) Субарктикалық
B) Субтропиктік
C) Арктикалық
D) Тропиктік
E) Қоңыржай континетті
7. Бриз француз тілінде:
A) күшті жел.
B) ылғалды жел.
C) салқын жел.
D) құрғақ жел.
E) жеңіл жел.
8. Алясканы ашып, зерттеуге үлес қосқан орыс саяхатшылары
A) Колумб, Магеллан.
B) Кортес, Макензи.
C) Гудзон, Кабот.
D) Беринг, Чириков.
E) Амундсен, Скотт.
9. Қазақстанның Қытаймен шекарасының ұзындығы (км):
A) 6467
B) 980
C) 1460
D) 2300
E) 380
10. Қазақстан шөлдерінде мекендейтін кемірушілер.
A) Түлкі, қосаяқ.
B) Сарышұнақ, құм тышқаны.
C) Қасқыр, тышқан.
D) Кесіртке, суыр.
E) Жылан, сарышұнақ.

11. Сарыарқаның шығысында орналасқан:
- A) Шығыс-Еуропа жазығы
 - B) Орал
 - C) Сауыр-Тарбағатай
 - D) Батыс-Сібір жазығы
 - E) Тұран жазығы
12. Муфлон қойы мекендейтін қорық:
- A) Марқакөл
 - B) Қорғалжын
 - C) Наурызым
 - D) Ақсу-Жабағылы
 - E) Үстірт
13. Әрбір 1000 адамға шаққанда туылған бала санынан қайтыс болған адам санының айырмасы ...
- A) миграция.
 - B) халықтың табиғи өсуі.
 - C) урбандалу.
 - D) демографиялық қыс.
 - E) демографиялық жарылыс.
14. Қазақстан жеріндегі ең үлкен су электр станциясы:
- A) Қапшағай.
 - B) Шардара.
 - C) Бұқтарма.
 - D) Ертіс
 - E) Қарағанды
15. Қазақстандағы мия зауыты орналасқан қала
- A) Павлодарда.
 - B) Ақтөбеде.
 - C) Арқалықта.
 - D) Оралда.
 - E) Қостанайда.
16. Негізгі қызметі экспортқа тауар шығаруды ұйымдастыру, оларды өткізудің жолын іздеу:
- A) Ауданаралық географиялық еңбек бөлінісі.
 - B) Ішкі аумақтық еңбек бөлінісі.
 - C) Халықаралық сауда.
 - D) Экономикалық саясат.
 - E) Шетелдік инвестиция.
17. БҰҰ-ның арнаулы ЮНЕСКО ұйымы айналысатын мәселе
- A) туризм
 - B) сауда
 - C) денсаулық сақтау
 - D) білім, ғылым және мәдениет
 - E) еңбек миграциясы
18. Қой шаруашылығында жетекші орын алатын ел
- A) Аустралия
 - B) Франция
 - C) Италия
 - D) Германия

Е) Бельгия

19. Қырғызстанның автомобиль және электронды есептеуіш машина жасау орталығы.

А) Токман

В) Бішкек

С) Наманган

Д) Джалалабат

Е) Андижан

20. Шетелдік Азияның монархиялы елдері:

А) Оман, Бангладеш, Лаос, Вьетнам.

В) Малайзия, Тайланд, Бутан.

С) Израиль, Иордания, Ирак, Сирия.

Д) Түркия, Иран, Сирия, Ирак.

Е) Үндістан, Пәкістан, Ауғанстан, Мьянма.

21. Егіс даласы, бақтар, қала, жасыл желекті демалыс орындары, бұл:

А) Антропогендік табиғат кешендері

В) Рекреациялық орындар

С) Географиялық қабықтың бір бөлігі

Д) Адам қолымен жасалған жаңа табиғат кешендері

Е) Күш-қуатты қалпына келтіретін жерлер

Ғ) Туризмді дамытатын жерлер

Г) ГТР жетістіктері

Н) Дала зонасының басты байлықтары

22. Солтүстік Американың ірі түбектері

А) Лабрадор

В) Сомали

С) Скандинавия

Д) Юкатан

Е) Балқан

Ғ) Пиреней

Г) Таймыр

Н) Калифорния

23. Ежелгі грек ғалымдары біліп, зерттеген Қазақстанның бөлігі:

А) Шу өзені

В) Жоңғар Алатауы

С) Тянь-Шань таулары

Д) Түркістан жері

Е) Жайық өзені

Ғ) Каспий маңы ойпаты

Г) Сырдария өзені

Н) Іле өзені аңғары

24. Шығыс Еуропа жазығымен қиылысатын табиғат зоналары:

А) Шөл

В) Шөлейт

С) Орман

Д) Орманды дала

Е) Сазды шөл

Ғ) Тундра

Г) Тайга

Н) Дала

25. Қазақстан жерінің 1/3-ін алып жатыр:

А) Шығыс Еуропа жазығының оңтүстік-батысы

В) Батыс Сібір жазығының оңтүстік бөлігі

С) Батыс Сібір жазығының солтүстік бөлігі

Д) Батыс Сібір жазығының оңтүстік-шығысы

Е) Тұран ойпаты

Ғ) Каспий маңы ойпаты

Г) Шығыс Еуропа жазығының солтүстігі

Н) Шығыс Еуропа жазығының солтүстік-шығысы

26. Шөлде орналасқан қорық:

А) Ақсу-Жабағылы

В) Наурызым

С) Қорғалжың

Д) Марқакөл

Е) Алакөл

Ғ) Қаратау

Г) Үстірт

Н) Барсакелмес

27. Химия өнеркәсібінің салалары:

А) Күкіртті химия

В) Шикізат химиясы

С) Негізгі химия

Д) Полимер химиясы

Е) Химия-фармацевтика

Ғ) Жасанды заттар химиясы

Г) Тыңайтқыштар химиясы

Н) Химиялық талшықтар

28. Шетелдік Еуропадағы ең үлкен агломерациялар:

А) Сараево

В) Лондон

С) Париж

Д) Вена

Е) Вадуц

Ғ) Хельсинки

Г) Варшава

Н) Римини

29. Токайдо мегаполисіне енетін ірі қалалар:

А) Саппоро

В) Токио

С) Йокогама

Д) Осака

Е) Хиросима

Ғ) Нагано

Г) Киото

Н) Нагасаки

30. Латын Америкасы аймақтары:

А) Анд елдері

В) Ұлы көлдер бойы елдері

- C) Ла-Плата елдері
- D) Социалистік даму жолындағы елдер
- E) Теңізге шыға алмайтын елдер
- F) Трансамазонка
- G) Орта Америка
- H) Панамерикан елдері

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

1. Жалпы тарихтың бірінші кезеңі:
 - A) Ежелгі дүние тарихы.
 - B) Жаңа заман тарихы.
 - C) Қазіргі заман тарихы.
 - D) Ерте орта ғасыр тарихы.
 - E) Орта ғасырлар тарихы.
2. Кушан мемлекетінің иелігін ұлғайтқан және Индияға жорық жасаған патша:
 - A) II Қатпыз
 - B) Евтидем
 - C) Диодот
 - D) Спитамен
 - E) Арсак
3. Рим империясының әлсірей бастауының негізгі себептерінің бірі:
 - A) Аумағының өте үлкен болуы.
 - B) Жерінің құнарсыздығы.
 - C) Өндіріс құралдарының ескіруі.
 - D) Құлдар еңбегінің тиімсіздігі.
 - E) Құлдар санының азаюы.
4. VIII ғасырда арабтар жаулап алған Европадағы ел:
 - A) Италия.
 - B) Греция.
 - C) Франция.
 - D) Англия.
 - E) Испания.
5. Осман империясында мешіт иелігіндегі жер:
 - A) Икта
 - B) Спахи
 - C) Лен
 - D) Вакуф
 - E) Санжак
6. Антикалық жазушылардан гуманистердің ерекшелігі, адамды ...
 - A) дінге терең сенуші түрінде бейнеледі.
 - B) құдай қолындағы соқыр ойыншық түрінде бейнеледі.
 - C) сауатты және мәдениетті түрінде бейнеледі.
 - D) дөрекі және ақылсыз ғып бейнеледі.
 - E) өзінің тағдырының қожасы ретінде бейнеледі.
7. Англиядағы феодалдық топтар мен парламентті жақтаушылар арасындағы азамат соғысының басталған жылы:
 - A) 1640 ж.
 - B) 1641 ж.

С) 1644 ж.

Д) 1642 ж.

Е) 1643 ж.

8. XVII ғ. Жапонияда шетелдіктердің кіруіне, жапондықтардың шығуына тыйым салған саясат:

А) «Бой ұсыну»

В) «Араласпау»

С) «Бітімгершілік»

Д) «Жабық есік»

Е) «Бейтараптану»

9. Салыстырмалы теориясының авторы:

А) Бор.

В) Максвелл.

С) Эйнштейн.

Д) Резерфорд.

Е) Беккерель.

10. «Біріккен одақ» бағдарламасының негізі:

А) Пу Идің бағдарламасы

В) Кан Ювейдің реформалары

С) Сунь Ятсеннің үш халықтық принципі

Д) Юань Шикайдың жобасы

Е) Цы Сидің жоспары

11. 120 жылға созылған ұлт-азаттық күресінің нәтижесінде, 1918 жылы тәуелсіздігін орнатқан мемлекет:

А) Австрия

В) Хорватия

С) Қытай

Д) Польша

Е) Албания

12. Тұңғыш экономикалық дағдарыс болған ел:

А) Германия

В) АҚШ

С) Англия

Д) Италия

Е) Франция

13. 1941 ж. тамыздағы Ирандағы «шахривар» оқиғасының мәні:

А) Ағылшын, француз әскерінің шабуылы

В) КСРО, ағылшын әскерінің енуі

С) Америка, ағылшын әскерінің шабуылы

Д) Неміс, жапон әскерінің енуі

Е) Француз, КСРО әскерінің енуі

14. 1944 жылы КСРО одақтастарының фашистік Германияға қарсы ашқан майданы:

А) Белорусь майданы.

В) Украин майданы.

С) Екінші майдан.

Д) Оңтүстік майдан.

Е) Шығыс майдан.

15. 1945-1949 жж. аралығында Германияны бөлшектеген елдер:

- А) АҚШ, Англия, Қытай, Түркия
В) Испания, Португалия, Қытай
С) КСРО, АҚШ, Англия, Франция
Д) Англия, Испания, Түркия, Жапония
Е) Жапония, КСРО, Англия, АҚШ
16. 1989 ж. желтоқсанда Румынияда билігі құлаған диктатор:
А) Хоннекер
В) Паасикиви
С) Пиночет
Д) Койвисто
Е) Чаушеску
17. 1965 жылдан бастап Кубадағы біртұтас партия деп атала бастады:
А) Большевиктік
В) Коммунистік
С) Республикалық
Д) Социалистік
Е) Демократиялық
18. Үндіқытай елдеріне Франция капиталы енгізілген жыл:
А) 1920 ж.
В) 1921 ж.
С) 1922 ж.
Д) 1923 ж.
Е) 1924 ж.
19. Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық кеңесі құрылған жыл мен қала:
А) 1973 ж. Вашингтон.
В) 1972 ж. Мәскеу.
С) 1968 ж. Лондон.
Д) 1975 ж. Женева.
Е) 1975 ж. Хельсинкі.
20. ХІХ-ХХ ғ.ғ. аралығында әлеуметтік реформалар мүмкіндігін дәлелдеген, революциялық социализм сыншысы:
А) Э.Бернштейн.
В) В.Плеханов.
С) М.Шейдеман.
Д) К.Каутский.
Е) В.Либкнехт.
21. Египетті ең алғаш біріктірген патша:
А) Тутмос
В) Эхнатон
С) Мина
Д) Тутанхамон
Е) Рамзес
F) Хефран
G) Хапи
H) Хатшепсут
22. 882 жылы кінәз Олег бағындырған тайпалар:
А) венед
В) ант

- С) славин
- Д) болгар
- Е) северян
- Ғ) радимич
- Г) древлян
- Н) полян

23. Чомпилер көтерілісі болған жыл:

- А) 1383 ж.
- В) 1378 ж.
- С) 1376 ж.
- Д) 1382 ж.
- Е) 1381 ж.
- Ғ) 1380 ж.
- Г) 1379 ж.
- Н) 1377 ж.

24. 1649 ж. Англияда болған ірі тарихи оқиғалар:

- А) Англия республика болып жарияланды.
- В) Англияда жаңа конституция - «Басқару құралы» қабылданды.
- С) Англия королі Карл Стюарт дарға асылды.
- Д) «Прайд тазалығы» жүргізілді.
- Е) О. Кромвель армиясы Шотландияға еніп, жергілікті әскерді талқандады.
- Ғ) О. Кромвельдің «теміржондылар» армиясын бастап Ирландияға басып кірді.
- Г) В. Оранский 15 мың әскермен Лондон қаласын басып алды.
- Н) Нейзби түбіндегі шайқасы болды.

25. 1903 жылы РСДЖП – ның II съезі өткен қалалар:

- А) Берлин
- В) Париж
- С) Москва
- Д) Санкт – Петербург
- Е) Киев
- Ғ) Лондон
- Г) Брюссель
- Н) Минск

26. Сунь Ятсеннің тұжырымдаған үш халықтық принциптері:

- А) Ұлтшылдық
- В) Халық игілігі
- С) Ашықтық
- Д) Демократизм
- Е) Бұқаралық
- Ғ) Теңдік
- Г) Таптық
- Н) Әлеуметтік

27. 1920 жылы наурыз айында дайындалған, Германиядағы әскери төңкеріс басшылары:

- А) Э.Тельман
- В) А.Гитлер
- С) Э.Людендорф

- D) Ф.Эберт
- E) Ф.Шейдман
- F) Н.Гинденбург
- G) В.Куно
- H) В.Капп

28. Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде «Азат Франция» патриоттық қозғалысын басқарған француз қайраткері:

- A) Ф. Миттеран
- B) П. Моруа
- C) Ш. де Голль
- D) Ж. Ширак
- E) В. Ж. д' Эстен
- F) Ж. Помпиду
- G) Л. Блюм
- H) Р. Пуанкаре

29. 1987 жылы орта және шағын қашықтықтағы зымырандарды жою туралы келісімшартқа қол қойған мемлекет басшылары:

- A) Р.Рейган
- B) К.Черненко
- C) Дж.Буш
- D) Ж.Ширак
- E) Б.Клинтон
- F) Г.Коль
- G) М.Горбачев
- H) М.Тэтчер

30. Черчилль мен Сталиннің құпия келісіміне орай Батыс Еуропаны өз ықпалында ұстады:

- A) Франция
- B) Германия
- C) КСРО
- D) Италия
- E) АҚШ
- F) Англия
- G) Израиль
- H) Швеция

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Парламенттік республикалық басқару формасындағы мемлекеттер:

- A) Ұлыбритания, Жапония.
- B) Ресей, Италия.
- C) Жапония, Польша
- D) Германия, Ұлыбритания
- E) Италия, Германия.

2. Адамдарды моральдық азғындықтан, сезімдік жадаулықтан құтқаратын күш:

- A) заң
- B) құқық
- C) руханият
- D) тәрбие

Е) мәдениет

3. Адамның құқықтары мен міндеттері, азамат және азаматтыққа байланысты ережелер Конституциясының нешінші бөлімінде жинақталған?
- А) I бөлімінде
 - В) II бөлімінде
 - С) III бөлімінде
 - Д) IV бөлімінде
 - Е) V бөлімінде
4. Республика атынан сот билігін жүргізеді:
- А) Президент
 - В) Үкімет
 - С) Сот
 - Д) Сенат
 - Е) Конституциялық Кеңес
5. Адамның құқығына, мүлкіне шектеу жасалатын мемлекеттік мәжбүрлеу шарасы:
- А) құқықбұзушылық
 - В) әрекет қабілеттілігі
 - С) жаза
 - Д) жауапкершілік
 - Е) әрекеттілік
6. Жұмыссыздардың жұмыспен қамтылуын ұйымдастыратын мекеме:
- А) жергілікті әкімшіліктер
 - В) АХАЖ
 - С) еңбек биржасы
 - Д) Мәслихат
 - Е) Мәжіліс
7. Қылмыстық жауапкершілікті ауырлататын жағдайларға жатпайды:
- А) Қылмысқа балалар мен психикалық кемтар адамдар тартса
 - В) Қылмыс табиғат апаты немесе басқа да төтенше жағдайды бүркемеленіп жасалса
 - С) Қылмыскер қылмысын кәсіби антын бұза отырып жасаса
 - Д) Кінәлі істеген қылмысының зардабын өзі жойса
 - Е) Қылмыс киім формасын немесе өкілеттілікті куәландыратын құжатты пайдалана отырып жасаса
8. Дүниенің танылмайтындығы туралы ілім:
- А) Скептицизм.
 - В) Гносеология.
 - С) Гностицизм.
 - Д) Оптимизм.
 - Е) Агностицизм.
9. «Біздің өзімізден жоғары тұрған нәрсені қабылдамауымыз емес, бізден жоғары тұрған нәрсені құрметтей білуіміз бізді ерікті етеді.» деп айтқан:
- А) Сократ
 - В) Энгельс
 - С) Гегель
 - Д) Гете
 - Е) Спиноза
10. Әлемдік тарихи және философиялық әдебиеттерде өркениет ұғымы қандай

мағынада қолданылмайды?

- A) Мәдениет синонимі ретінде.
- B) Локальды мәдениеттер дамуының белгілі бір кезеңі ретінде.
- C) Қоғамдағы экономикалық, саяси үрдістер ретінде.
- D) Адамзаттың тарихи дамуының тағылық кезеңнен кейінгі сатылары ретінде.
- E) Белгілі бір аймақтың немесе жеке этностың даму деңгейі ретінде.

11. Табиғи жағдайлар мен этнос динамикасы мемлекеттіліктің ерекшеліктеріне әсер етеді деген қорытындыға келген ғалым:

- A) Ш.Монтескье
- B) Л.Гумилев
- C) Л.Вольтман
- D) И.Гердер
- E) Э.Ренан

12. Мемлекеттік құрылысы унитарлы мемлекеттер:

- A) Үндістан, Франция.
- B) Бразилия, Германия.
- C) Венгрия, Польша.
- D) АҚШ, Ресей.
- E) Канада, Венгрия.

13. «Демократия» сөзін алғаш қолданған:

- A) Зенон
- B) Аристотель
- C) Геродот
- D) Сократ
- E) Платон

14. Адамның өзгелерге көмектесуге, олардың игілігі үшін әрекет етуге, рухани және материалдық байлығын бөлісуге, өзінің жан дүниесінің ең жақсы жағын өзгелерге бөліп беруге дайын болуы:

- A) тілектестік
- B) сыпайылық
- C) ізеттілік
- D) абырой
- E) батылдық

15. Нешінші жылдан бері Астана қаласында Әлемдік және дәстүрлі діндер өкілдерінің съезі тұрақты түрде өткізіледі?

- A) 2001 жылдан бері
- B) 2002 жылдан бері
- C) 2003 жылдан бері
- D) 2004 жылдан бері
- E) 2005 жылдан бері

16. Адамның қай ұлтқа, қай партияға, қай дінге жататындығын анықтау және оны көрсетпеу құқығы:

- A) Конституцияның 15-бабында көрсетілген.
- B) Конституцияның 16-бабында көрсетілген.
- C) Конституцияның 17-бабында көрсетілген.
- D) Конституцияның 18-бабында көрсетілген.
- E) Конституцияның 19-бабында көрсетілген.

17. Адам құқықтары жөніндегі уәкіл қызметі бекітілді:

- A) 2001 жылы 19 қыркүйекте
B) 2002 жылы 19 қыркүйекте
C) 2003 жылы 19 қыркүйекте
D) 2004 жылы 19 қыркүйекте
E) 2005 жылы 19 қыркүйекте
18. Қылмыстың негізгі төрт белгісіне жатпайды:
A) Әрекеттің қоғамдық қауіптілігі.
B) Қылмыс құрамы.
C) Құқыққа қайшылық.
D) Жазаға тартушылық.
E) Кінәлілік.
19. Дао ілімінің негізін салушы:
A) Кун Фу-цзы
B) Лао-цзы
C) Мао-цзы
D) Гуансунь Лун
E) Ли-бо
20. Саяси ғылымның негізін қалаушылардың бірі, Қайта Өрлеу дәуірінің итальяндық ойшылы:
A) Фома Аквинскийді
B) Николо Макиавеллиді
C) Аврелий Августинді
D) Марк Туллий Цицеронды
E) Джордано Бруно
21. Отбасының түрлері:
A) толық
B) үлкен
C) шағын
D) экспериментті
E) толық емес
F) кеңейтілген
G) аралас
H) заңсыз
22. Философия әдістеріне жатады:
A) геральдика
B) метофизика
C) антропонимика
D) логика
E) эпиграфика
F) гносеология
G) диалектика
H) фенология
23. Бүкіл білімді «қалай» және «не» білімі деп екі топқа бөлуді ұсынған ғалым:
A) И.Кант
B) Г.Спенсер
C) Б.Рассел
D) Б.Спиноза
E) Т.Гексли

- F) А.Смит
- G) Г.Райл
- H) К.Гельвеций

24. Адамның оқиғалардың қажетті барысына қарсы тұру мүмкіндігі жоқ деп санайтындар:

- A) фаталистер
- B) анархистер
- C) гностиктер
- D) волюнтаристер
- E) агностиктер
- F) скептиктер
- G) глобалистер
- H) теологтар

25. Герман Генрих Госсен:

- A) Ағылшын экономисі.
- B) Шекті пайдалылықтың негізгі қағидаларына математикалық интерпретация берген.
- C) Француз философы.
- D) Неміс экономисі.
- E) Гностицизм ұғымын енгізді.
- F) Бостандық проблемасын қажеттілік проблемасымен байланыстырды.
- G) Бостандық пен қажеттіліктің диалектикалық бірілігінің толық түсінігін идеалистік көзқарас тұрғысынан берді.
- H) Постиндустриалды қоғам тұжырымдамасын дайындады.

26. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексінің бөлімдері қабылданды:

- A) 1993 жылы
- B) 1994 жылы
- C) 1995 жылы
- D) 1996 жылы
- E) 1997 жылы
- F) 1998 жылы
- G) 1999 жылы
- H) 2000 жылы

27. Адам құқықтарын қорғау қандай халықаралық ұйымдардың адам құқықтарын қорғау комитеттері мен кеңестерінің тараптарынан бақылауға алынады?

- A) ХВҚ –ның
- B) ЮНЕСКО –ның
- C) ТМД –ның
- D) БҰҰ –ның
- E) ШЫҰ –ның
- F) ДСҰ –ның
- G) САКҰ –ның
- H) ЕҚЫҰ –ның

28. Ежелгі Үнді эпикалық дастандары:

- A) «Махабхарата»
- B) «Веда»
- C) «Брахман»

- D) «Миманса»
- E) «Упанишад»
- F) «Рамааяна»
- G) «Санкхья»
- H) «Ньяя»

29. А.Гуссерльдің феноменологиясы табысты дамыды:

- A) А.Шюцтың еңбектерінде.
- B) Т.Парсонстың еңбектерінде.
- C) Г.Бергердің еңбектерінде.
- D) М.Вебердің еңбектерінде.
- E) П.Лукманның еңбектерінде.
- F) Л.Берталанфидің еңбектерінде.
- G) О.Конттың еңбектерінде.
- H) И.Валлерстайнның еңбектерінде.

30. «Дін – адамда игілікті үрей мен қорқыныш және сонымен бірге ғажайыптық пен жандану сезімін туындататын ерікті және билікті күш» деп пікір білдірген:

- A) Роберт Мертон
- B) Адам Смит
- C) Роберт Отто
- D) Эрнст Трельч
- E) Толкотт Парсон
- F) Герберт Спенсер
- G) Огюст Конт
- H) Макс Вебер

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

1. Ж. Баласағұнидің «Құтты білігіндегі» Әділет бейнесін белгілеңіз.

- A) Айтолды уәзір.
- B) Өгдүлміш – уәзірдің баласы.
- C) Күнтуды бек.
- D) Одғұрмыш – уәзірдің бауыры.
- E) Автордың өзі.

2. Төлегенді Ақ Жайықтың сұлуларына ынтық еткен адамды көрсетіңіз.

- A) Сансызбай.
- B) Сырлыбай.
- C) Хорен.
- D) Саудагер шал.
- E) Бекежан.

3. Жиёмбет жырау қай ханның тұсында өмір сүргенін анықтаңыз.

- A) Жәңгір хан.
- B) Тәуекел хан.
- C) Тұрсын хан.
- D) Жәнібек хан.
- E) Есім хан.

4. Дулат Бабатайұлының өлеңін табыңыз.

- A) «Сөз жазып, өлең өлшемек»
- B) «Жетісу суреттері»
- C) «О, Ақтан жас, Ақтан жас...»

D) «Кәмшат қыз»

E) «Өлсе, өлер табиғат адам өлмес»

5. Аш-жалаңаш, жоқшылық тұрмыстағы кедейдің халін Жамбыл қай өлеңінде бейнелегенін табыңыз.

A) «Шағым».

B) «Кедей күйі».

C) «Замана ағымы».

D) «Майданға».

E) «Мәнке туралы».

6. «Ғылым таппай мақтанба», «Интернатта оқып жүр» өлеңдерінің тақырыбын анықтаңыз.

A) Достық.

B) Махаббат.

C) Табиғат.

D) Тіл, сөз өнері.

E) Ғылым, білім.

7. Ақан серінің аңшы психологиясын бере білген өлеңін табыңыз.

A) «Мылтық пен мергеншілік».

B) «Аттың сыны».

C) «Көкжендет».

D) «Қансонарда бүркітші шығады аңға».

E) «Құлагер».

8. Обаған, Жолдыөзек жерлерінің аты қай шығармада кездесетінін белгілеңіз.

A) «Көкшетау».

B) «Құлагер».

C) «Шұғаның белгісі».

D) «Әуілдек».

E) «Батыр Баян».

9. Төмендегі мысалдардан метафораға тәнін табыңыз.

A) Әйнегі - күн, шатыры - аспан.

B) Сұлу жүз, жұқа ерін.

C) Сен мені не етесің.

D) Жоғарғы ерні көк тіреп.

E) Қызғалдақтай қызық өмір.

10. Ш.Айтматов қай ұлттың перзенті екенін анықтаңыз.

A) Қазақ.

B) Өзбек.

C) Ұйғыр.

D) Қырғыз.

E) Түрік.

11. "Айман-Шолпан" жыры аяқталар тұста Көтібар кім болатынын анықтаңыз.

A) Құда.

B) Ата.

C) Өкіл ата.

D) Нағашы.

E) Өкіл әке.

12. ...Төмен ұшсам, түлкі өрлеп құтылар деп,

Қанды көз қайқаң қағып шықса аспанға (Абай),- деген тармақтардан метонимияны табыңыз.

- A) Төмен ұшсам
- B) Қанды көз
- C) Шықса аспанға
- D) Түлкі өрлеп
- E) Қайқаң қағып

13. Кімнің сөзі екенін белгілеңіз.

*Ағайынның аразы,
Елдің сәнін кетіреді.
Абысынның аразы,
Ауыл сәнін кетіреді.*

- A) Бұқар.
- B) Сырым батыр.
- C) Төле би.
- D) Үмбетей.
- E) Абай.

14. Ахмет Байтұрсынұлының «Маса» жинағындағы қайратты ерлер тұлғасын мүсіндеген жырды белгілеңіз.

- A) «Көк есектерге».
- B) «Қазақ салты».
- C) «Қаздар».
- D) «Қара бұлт».
- E) «Жауға түскен жан сөзі».

15. Шәкәрім «Ләйлі – Мәжнүн» дастанын шығыстың қай ақынынан алып, қазақша жырлаған, белгілеңіз.

- A) Хожа Хафиз.
- B) Омар Хаям.
- C) Фзули.
- D) Науай.
- E) Шәмси.

16. Абай өз өлеңдерін нешінші жылдан кейін өз атынан жариялауға көшкенін анықтаңыз.

- A) 1889 ж.
- B) 1886 ж.
- C) 1885 ж.
- D) 1884 ж.
- E) 1887 ж.

17. Ақын Әсет Найманбаевтың арнау өлеңдерін белгілеңіз.

- A) «Үш жетім қыз».
- B) «Сарыарқада салқын тауда, тәтті сулы».
- C) «Гауһар қыз».
- D) «Инжу – маржан».
- E) «Қызыр төреге».

18. С.Сейфуллиннің туындысын белгілеңіз.

- A) «Жас қазақ марсельезасы».
- B) «Жетісу суреттері».
- C) «Зілді бұйрық».
- D) «Мырқымбай».

Е) «Шағым».

19. Абай мен М.Әуезовтің шығармашылығына үндес өзбек әдебиетінің өкілдерін атаңыз.

А) Қ.Хафиз, Ғ.Гулям.

В) Ғ.Тоқай, М.Жәлел.

С) М.Жәлел, С.Құдаш.

Д) Науаи, Айбек.

Е) М.Әуезов, Ш.Айтматов.

20. Жұбан Молдағалиевтің тұңғыш өлеңдер жинағын белгілеңіз.

А) «Заман тынысы»

В) «Жыр туралы жыр»

С) «Жесір тағдыры»

Д) «Нұрлы жол»

Е) «Жеңіс жырлары»

21. Мұхтар Әуезовтың «Абай жолы» романы Лениндік сыйлыққа ие болған жыл:

А) 1961

В) 1960

С) 1957

Д) 1959

Е) 1963

Ғ) 1958

Г) 1955

Н) 1956

22. Тарғынның астына мінген атын табыңыз:

А) Қанатты қара

В) Құлайкөк

С) Қозыкүрең

Д) Тайбурыл

Е) Байшұбар

Ғ) Шалқұйрық

Г) Керкұла

Н) Тарлан

23. Оғыз қағанның жорықтарында оның жолбастаушысы:

А) Аю

В) Үкі

С) Көкөгіз

Д) Жолбарыс

Е) Жылқы

Ғ) Көкбөрі

Г) Ит

Н) Бүркіт

24. «Сөз ішінде асылы – өлең сөз. Ендеше сол өлең сөзді дерт-індетке қарсы қойып, ескі діндік ырым атқарады. Осындай жолмен, сол ескілікті діни-нанымнан туған айтыс – айтысы болады», – деп М.Әуезов пікір айтқан.

Қаламгер қай айтыс түрі туралы айтып отырғанын белгілеңіз:

А) Жануарлар мен адамның айтысы

В) Өлі мен тірінің айтысы

С) Ақындар айтысы

- D) Жұмбақ айтыс
- E) Салт айтысы
- F) Жар-жар
- G) Қыз бен жігіттің айтысы
- H) Бәдік

25. Шалкиіздің толғауларын табыңыз:

- A) «Қарабас құспен шалдырып»
- B) «Би Темірге айтқан екінші толғауы»
- C) «Белгілі биік көк сеңгір»
- D) «Қоғалы көлдер, қом сулар»
- E) «Алаң да, алаң, алаң жұртта»
- F) «Әділдіктің белгісі»
- G) «Есті көрсең, кем деме»
- H) «Мадақ жыры»

26. Валентина Әуезова: «Бірде мен қабырға күнтізбесін (1929 жылдың) сатып алдым. Сол күнтізбе Мұхтардың жазу үстелінің тұсында ілулі тұратын еді. Сонда белгілі суретшінің салған суреті бар болатын ... күн сайын көз алдынан осы суреттегі көрініс кетпеген Мұхтар өзінің «.....» әңгімесін жазған болатын», -деп еске алады. Бұл М.Әуезовтың қай туындысы туралы екенін анықтаңыз:

- A) «Қаралы сұлу»
- B) «Барымта»
- C) «Қилы заман»
- D) «Оқыған азамат»
- E) «Қорғансыздың күні»
- F) «Кінәмшіл бойжеткен»
- G) «Қараш-Қараш оқиғасы»
- H) «Көксерек»

27. Абайдың Пушкин шығармаларын ұзақ оқып, зерттеп, оны аударумен көбірек шұғылданған жылды белгілеңіз:

- A) 1886 жыл
- B) 1887 жыл
- C) 1884 жыл
- D) 1895 жыл
- E) 1888 жыл
- F) 1900 жыл
- G) 1890 жыл
- H) 1889 жыл

28. «Бізден жасы кіші болса да, өзімізбен салыстырғанда ол үлкен секілді еді де, біздер оған қарағанда бала тәрізді едік. Жалпы жолдастарына, соның ішінде маған, ол «Еуропаға ашқан терезе» секілді болды»,– деген пікірдің кім туралы айтылғанын анықтаңыз:

- A) Ш. Уәлиханов
- B) Ы. Алтынсарин
- C) М. Дулатов
- D) М.Ж. Көпеев
- E) А. Құнанбаев
- F) М. Әуезов
- G) Ш. Құдайбердіұлы

Н) А. Байтұрсынов

29. Абайдың балаларын белгілеңіз:

- A) Салтанат
- B) Тәкежан
- C) Мағауия
- D) Ербол
- E) Тұрағұл
- F) Ділдә
- G) Жақып
- H) Ақылбай

30. Абай ақынның аяқталмай қалған поэмасын табыңыз:

- A) «Сұраншы батыр»
- B) «Еңлік – Кебек»
- C) «Әзімнің әңгімесі»
- D) «Нартайлақ – Айсұлу»
- E) «Қалқаман – Мамыр»
- F) «Ескендір»
- G) «Сегіз аяқ»
- H) «Масғұт»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. «с» әріпін қойып, дұрыс жауабын таңдаңыз :

- A) Perhap....
- B) Hi...tory.
- C) Pea...e.
- D) Pre...ent.
- E) Pen...ioner.

2. Төмендегі тематикалық топқа жатпайтын сөз:

- A) Region
- B) District
- C) Town
- D) City
- E) Building

3. Етістіктен жасалған зат есім тауып, сөйлемді толықтырыңыз:

Who is the ... of this shop?

- A) dangerous
- B) owner
- C) decision
- D) different
- E) harmful

4. Белгісіз есімдікті табыңыз. *There is ... place like home.*

- A) nobody
- B) no
- C) any
- D) none
- E) nothing

5. Төмендегі тематикалық топқа қатыс емес сөзді көрсетіңіз.

- A) Tell.
- B) Listen.

C) Speak.

D) Shout.

E) Talk.

6. Артикльдің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *Please put ...book on the table.*

A) the

B) an

C) _

D) these

E) those

7. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *What time did they arrive ... the hotel?*

A) to

B) at

C) --

D) on

E) for

8. Жалғауларға қарап, дұрыс баламаны табыңыз.

She was very ... and aimed to be Prime Minister one day.

A) ambition.

B) ambitious.

C) ambited.

D) ambitous.

E) ambit.

9. Сан есімнің дұрыс баламасын көрсетіңіз.

Two million one hundred and thirty four thousand five hundred and eighty five.

A) 2.134585.

B) 2134,585.

C) 213,45,85.

D) 2,134,585.

E) 2134585.

10. Есімдіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

He published a book, ... nobody ever read.

A) Who.

B) Which.

C) Whose.

D) What.

E) Whom.

11. Есімдіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

I taught ... to play togyz-kumalack.

A) Me.

B) Myself.

C) Myselves.

D) I.

E) Mine.

12. Сөйлемді толықтырыңыз: *The ... results are very good.*

A) sportsmen's

B) sportsmans's

C) sportsmen'

D) sportsman'

E) sportsmans'

13. PastContinuous-тегі етістік:

- A) Not writing.
- B) Wasn't write.
- C) Don't writing.
- D) Aren't writing.
- E) Weren't writing.

14. Етістіктің дұрыс түрін табыңыз.

The builder says he ... the roof on Saturday.

- A) has finishing
- B) have finished
- C) will finish
- D) is finished
- E) will finished

15. Сөйлемге дұрыс сұрақты таңдаңыз. *There was nobody at the bus stop.*

- A) Who was there at the bus stop?
- B) Were anybody at the bus stop?
- C) What was at the bus stop?
- D) There was nobody at the bus stop, wasn't it?
- E) Was somebody at the bus stop?

16. Етістіктің дұрыс формасын табыңыз:

He ... the book in the original if he had not studied English

- A) Can't read
- B) Wouldn't read
- C) Couldn't have read
- D) Couldn't read
- E) Won't read

17. «to be going to do smth» дұрыс формасы.

We ... to visit the museum tomorrow.

- A) were going.
- B) am going.
- C) is going.
- D) are going.
- E) was going.

18. Дұрыс вариантын белгілеңіз:

Having ... the car on the road, the man couldn't find it the following morning.

- A) to leave
- B) left
- C) leaving
- D) leave
- E) had left

19. Сөйлемді жалғастырыңыз:

«Pygmalion» was written by ...

- A) Jack London
- B) Victor Astafiev
- C) Bernard Shaw
- D) Robert Bums
- E) Theodore Dreiser

20. Мәтінді оқып, сұрақтың дұрыс жауабын табыңыз:

A very rich man asked a famous artist to draw something for him in his album.

The artist did so, and asked for one hundred dollars. "Why!" cried the rich man. "It took you only five minutes to do it!" "Yes," answered the artist. "But it took me twenty years to learn how to do it in five minutes."

Why did the famous artist ask for money for his work?

- A) It took him five minutes to learn how to draw.
- B) It had taken him twenty years to learn how to draw.
- C) It had taken him five minutes to learn how to do albums.
- D) It had taken him twenty years to draw money.
- E) It had taken him twenty minutes to learn how to ask for money.

21. Дұрыс нұсқасын табыңыз: «46»

- A) Six-four
- B) Fourteen-six
- C) Four-sixty
- D) Forty-six
- E) Four-six
- F) Sixty-four
- G) Fourty-six
- H) Fourtee-six

22. Аударыңыз: *Мен достарымнан хат алып тұрамын.*

- A) I often get letters from my friends.
- B) I get letters from my friends often.
- C) I get often letters from my friends.
- D) I get letters often from my fiends.
- E) I often got letters from my friends.
- F) I will get often letters from my friends.
- G) I will get letters from my friends often.
- H) I will often get letters from my friends.

23. Сұрау есімдігін қойыңыз: *...are those people?*

- A) Whose
- B) What time
- C) When
- D) Where
- E) How much
- F) Which
- G) Who
- H) How

24. Сөйлемді толықтырыңыз: *These scissors ... very sharp.*

- A) will
- B) was
- C) has
- D) been
- E) are
- F) shall
- G) will be
- H) were

25. Зат есімнің көпше түрінде жалғау [iz] болып оқылады:

- A) Dresses
- B) Balloons
- C) Foxes

- D) Streets
 - E) Snakes
 - F) Goods
 - G) Watches
 - H) Districts
26. Сын есімді табыңыз:
- A) Absolutely
 - B) A bit
 - C) Convenient
 - D) Pardon
 - E) Full
 - F) Enough
 - G) Crowded
 - H) Solution
27. Сөйлемдерді толықтырыңыз: *Not to attend classes mean to ... them.*
- A) have
 - B) like
 - C) go
 - D) sell
 - E) go out
 - F) miss
 - G) buy
 - H) loose
28. Артикльдер дұрыс қойылған сөйлемдерді табыңыз:
- A) She is my a friend.
 - B) The 9th of May is a great holiday.
 - C) She is gota apple.
 - D) I've gotan sister.
 - E) Is he apilot?
 - F) There is a shop in the corner of the street.
 - G) My favourite subject is the English.
 - H) Open a fridge, please.
29. Етістіктің дұрыс формасын ескеріңіз: *His hobby is... the mountains.*
- A) having climbing
 - B) to climbing
 - C) climbing
 - D) to be climbed
 - E) having climbed
 - F) have climbed
 - G) to climb
 - H) to be climbing
30. *In* демеулігі дұрыс тұрған сөйлемді табыңыз:
- A) Let's go in the cinema.
 - B) In last summer we spent in our grandparents'
 - C) I have never been in Rome.
 - D) They have long holidays in the summer.
 - E) I was born in Astana.
 - F) We arrived in hotel in 3 a.m.
 - G) She isn't in home.

H) He will arrive in an hour.